

HLAS NÁRODA

"Vy reprezentujete
ve svobodném světě viast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svotní!
I ten svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) IX. — Číslo (No.) 44.

Sobota (Saturday) 27. 10. (October) 1984

Jaroslav Pecháček:

OPĚT JEDEN DVACÁTÝ OSMÝ ŘÍJEN... Bilance a zamyšlení

Nedávno jsme tu v New Yorku promítali dokumentární film natočený k desátému výročí Čsl. republiky v roce 1928 režisérem ing. Holmanem. Na plátně nám mimo jiné oživil dvacátý osmý říjen 1918. Na vlastní oči jsme mohli vidět den, na který čekal národ celá století. Jak opojný to byl pocit svobody, pro davy nadšených Pražanů! „Máme svůj vlastní stát, sami budeme rozhodovat o sobě, o své a našich dětí budoucnosti: národní sbratření, kokardy, jásot, na praporu prapor“, - jen básník se mohl pokusit vyjádřit to velké štěstí. Takový byl ten první dvacátý osmý říjen. Bohužel, těch národních svátků ve svobodě bylo jen devatenáct. Mnohé z nich jsme slavili ve starostech a úzkostech, ale nicméně vždy v pocitu, že jsme svobodnými občany svobodného státu. Dvacátý osmý říjen 1938 už byl dnem národního smutku. Národ krvácel ještě z čerstvých ran, které mu zasadili Hitler s Musolinim a naši „spojenci“ Daladier a Chamberlain v Mnichově. Také

polský plukovník Beck se přihlásil ultimativně o kořist a poslal vojsko k zabránění Těšínska. Rozsáhlé oblasti, které patřily po dlouhá staletí k České koruně byly odtrženy, statisíce Čechů bylo vyhnáno ze Sudet. Pak přišel Protektorát, a Slováci roztrhli svatomartinskou deklaraci a založili si z milosti a vůle Hitlerovy Slovenský stát. 28. října 1939 v okupované Praze už zatýkalo Gestapo každého, kdo měl na klopě kabátu červeno-modrobílou trikoloru. Pak vystřídal Hitlera Stalin a v kalendáři k 28. říjnu připojili označení „Den znárodnění“...

CO JSME DĚLALI ŠPATNĚ
A V ČEM JSME SE ZMYLILI?

Od té doby se vtírá k tomuto dni do naší mysli skepse, pochybnost a zpytování svědomí. Co jsme zavinili, co jsme dělali špatně, v čem jsme se zmýlili? Nebyl dokonce 28. říjen 1918 sám velkým historickým omylem? Nebyl versailský a trianonský mír, který ve střední Evropě na místo velké monar-

chie vytvořil plejádu malých států, ve skutečnosti otevřenou výzvou pro uchvatitele? Nesplnila se obava Palackého, že jen Rakousko může být záštitou malých národů ve střední Evropě a hradbou proti pangermanismu a proti východnímu pseudopanslavismu asijského ražení?

Ti, kdo na tyto otázky odpovídají: „Ano, byla to chyba,“ obvykle dodávají, že za rozpad Rakouska nesou především vinu Češi a jejich Masarykova první republika. Nuže, co na to říci? Copak Češi a Slováci neměli a nemají práva na samostatný stát, jako ho dnes mají i nejprimitivnější národy a kmeny v temné Africe a v asijských džunglích? Ostatně: rozbili Rakousko opravdu jen Češi? Ve skutečnosti Rakousko-Uhersko podepsalo ortel samo nad sebou už 26. července 1914, kdy vstoupilo do války. Nebylo nesmyslnější války než do jaké se pustila vídeňská monarchie! Proč, kde byl důvod? Smrt arciknížete Ferdinanda v Sarajevu nikdo nepokládal za „casus belli“, za důvod k válce. Arcikníže měl právě ve Vídni a v Budapešti tolik nepřátel, že mnozí pocítili spíše úlevu než smutek nad „nenahraditelnou ztrátou“, a Srbové nabídli Vídni tolik omluv a zadostiučinění, že Rakousko mohlo ze sarajevského atentátu ještě získat výhody pro svou balkánskou politiku. Ale úzká dvorní kamarita s vojenskou klikou maršálků a pangermánů spojených s Berlínem se domnívaly, že přišel čas, aby se Rakousko změnilo podle jejich představ.

Masaryk sám, jak přiznává ve své „Světové revoluci“, s akcí na rozbití Rakousko-Uherska váhal. Uvědomoval si stejně jako Palacký, Havlíček, Rieger a většina českých politiků, jaké nebezpečí hrozí střední Evropě, rozpadne-li se monarchie. Usiloval proto především o federalizaci Rakouska a rozhodl

Známý obraz Josefa Mánesa „Kde domov můj?“, který dnes přinášíme, jednak proto, že je výstižný k 28. říjnu a jednak také proto, že letošního 21. prosince uplyne 150 let od doby, kdy naše pozdější národní hymna zazněla poprvé jako píseň v Tylově a Škroupově „Fidlovačce“ na scéně Stavovského divadla v Praze.

se pro odboj teprve když zjistil - zejména rozhovorem s bývalým a pozdějším rakouským ministerským předsedou Koerbrem - že jestliže Rakousko-Uhersko, resp. centrální mocnosti zvítězí, bude konec s plány na federalizaci Rakouska-Uherska, a že naopak, vojenská klika bude prosazovat tuhou centralizaci a germanizaci.

Jestliže vinu na rozbití Rakouska-Uherska mají především ti, kdo je zavlékli do války, zbývá nám odpovědět na další otázku, zda byla Československá republika schopna obstát v novém evropském a středoevropském uspořádání, jinými slovy, zda Češi a Slováci prokázali, že si dovedou vládnout, a že dovedou udržet, zachovat a rozvinout ty ideály, které vedly k založení jejich nezávislého státu. Abychom na tuto otázku mohli odpovědět, musíme se pokusit o hilanci první republiky, kdy se o osudu Čechů a Slováků rozhodovalo u nás doma, a nikoliv na berlinském říšském kancléřství. Usiloval proto především o federalizaci Rakouska a rozhodl

tomu dnes. Není to lehké, protože se musíme bránit pokušení idealizovat a naopak zapudit všechny pocity lítosti, nostalgie a hněvu nad ztracenou samostatností. Rozdíl mezi nezávislým, suverénním čsl. státem mezi léty 1918 až 1938 - do Mnichova, a dnešním stavem je tak nápadný a tak propastný, že by nás to mohlo vést k legendám a černobílému obrazu. Zmíním se tedy nejen o kladech, ale i stínech. Při tom ovšem nemůžeme mluvit o Masarykově republice izolované hez přihlédnutí k obrazu tehdejší Evropy. Musíme si připomenout období mezi oběma světovými válkami, s hospodářským rozkladem, s bídou a inflací, s revolučními pokusy a komunistickými puči v sousedních státech, připomenout si nástup fašismu a nacismu, politické a hospodářské krise, a ztroskotání pokusu o fungující světovou organizaci - „Společnosti národů“. Československo ve střední Evropě bylo všem těmto krisím vystaveno daleko citlivěji než jiné státy.

(Dokončení na str. 13)

Navštěva gen. Rostislava Štetanika u čsl. legionářů v ruském Jekatěrinburku 17. listopadu r. 1918.

Sloupek informací

**o vzájemné kontrole sovětské vládní trojky,
aby se udržela diktátorsky u moci,
o jednom „memorandu“, které chtělo
sovětský systém opravit
a o „Křemíkovém údolí“ v Kalifornii, kde
kvete zvláště sovětská průmyslová špionáž.**

**Co dělá „nerozbornost“
sovětského diktátorského sys-
tému?**

Od smrti Stalina v r. 1953 (pravým jménem Josip Visarionovič Džugasvili), který byl tím nejkrutějším a nejprohnanějším diktátorem jakého dějiny lidstva kdy poznaly, se o vládní moc v Sovětech dělí STRANA, ARMÁDA A KGB (komisariát národní bezpečnosti). Každá z nich má dnes nesmírnou moc, která je vázána na kombinaci dvou druhých sil, aby bylo zabráněno poruchám rovnováhy sil. Každá z nich má své informační a zpravodajské oddělení. STRANA má svou komisi kontrolní. KGB má značný počet svých tajných, zpravodajských a informačních oddělení a ARMÁDA svou tajnou službu (GRU), která je považována za nejvýkonnější zpravodajskou službu na světě. Je jen samozřejmé, že každá z těchto tří (pověstný sovětský trojúhelník) se vždy snažila a dodnes se snaží posílit svou pozici, na úkor moci dvou ostatních. Každé podobné úsilí o absolutní moc však ztroskotala na opozici zbývajících dvou.

STRANA má právo

jmenovat a propuštět každého z vedoucích funkcionářů strany, každého maršála, nebo generála armády, či plukovníka KGB. Rozhoduje též o ideologické náplni interpretace marxismu.

KGB je nejobávanějším a zároveň i nejzákeřnějším členem tohoto trojúhelníku.

ARMÁDA byla vždy považována za nejsilnějšího a nejnebezpečnějšího člena vládnoucí trojky. Strana i KGB jsou si totiž dobře vědomy, že v případě pádu komunismu by neušli zaslouženému trestu od svých poddaných otroků. Armáda může spoléhat na naprostou disciplinu a poslušnost svých příslušníků. Strana a KGB jedná s armádou velmi opatrně a drží ji jako nebezpečného a divokého pardála na řetězech ze dvou protisměrných stran.

Tato vládní trojice se úzkostlivě drží pravidla, že žádná z nich nesmí porušit rovnováhu sil. Stane-li se tak, ostatní dvě okamžitě zakročí a zjednájí nápravu. Uvádím několik případů, jak tento trojúhelník sil pracuje. Po smrti Stalina převládalo všeobecné mínění, že na jeho místo nastoupí Berya (KGB), hlavní inquisitor a hlavní policajt.

Možnosti a moc jakou měl byly neuvěřitelné. Mohl kdykoliv a kohokoliv z vedoucích osobností sovětského života postavit před popravčí četu a mohl je nechat postřílet bez možnosti odvolání před soudy. Tato nadměrná moc Beryu zničila. Armáda i strana byly si plně vědomy tohoto nebezpečí. Při zasedání Politbyra, maršál Sovětské unie Ivan Koněv vlastnoručně Beryu zastřelil. Odstranění Beryy a zeslabení moci KGB posílilo pozici armády. Rovnováha sil byla porušena. Maršál K. G. Žukov, za války šéf generálního štábu, měl i po válce nesmírnou popularitu a s tím spojenou moc. Činil si nárok na čtvrtou zlatou hvězdu hrdiny Sovětského svazu (Stalin měl dvě a jednu měl Berya). To nebylo ještě tak zlé. Jakmile však žádal odvolání všech politických komisařů z armády a zrušení této instituce, bylo zlé. Rovnováha sil byla v nebezpečí. Maršál Žukov byl propuštěn a ostatní maršálové jej následovali do neznáma. Rozpočet na armádu byl drasticky snížen, pláty a žold příslušníků armády nestačil ani na živobytí. Čistka, která následovala po propuštění Žukova stála sovětskou armádu 1.200.000 příslušníků armády. Většina z nich byli důstojníci a poddůstojníci, kteří za války bojovali v první-frontovní-linii. Byli prostě popravčími četami postřílení bez výslechů, bez soudu a bez možnosti odvolání.

Porážka KGB a armády byla vítězstvím strany, kterou reprezentoval Nikita Chruščev. Toto vítězství, bylo krátkodobé. Armáda se spojila s KGB proti straně a Chruščev padl bez hlesu. Éra, která následovala, Chruščevův pád, byla důkazem stability trojúhelníkové vládní struktury, a to i za tak kritických situací, jaká byla v době obsazení Československa v r. 1968-69, nebo za války ve Vietnamu, v Afghanistanu, v Africe a i za katastrofální hospodářské situace v samotném Sovětském svazu.

Organisace Polithyro střeží tento triángl vládní moci. Je jakýmsi neutrálním územím, na kterém si strana, armáda a KGB vyřizují své zápasy mezi sebou. Armáda a KGB mají stejný počet svých zástupců, hlavní úloha v něm však připadá straně. Hraje rozhodnou úlohu v sovětské diktatuře. Je jakousi náhradou za Boha v této pohanské společnosti. Obrovské portréty členů Polithyry zhyzdí u každé náměstí, parky, hlavní třídy, podzemní dráhu atd. Její moc je cítit v každém odvětví veřejného života.

Všechny tři složky, křemelské diktatury jsou odhodlány jít

přes mrtvoly, aby se každá z nich udržela u moci, a tak mají strach jedna z druhé, a společně vládnou strachem všem podmaněným národům. Jak dlouho ještě? Věčně to určitě trvat nebude, i když se jim přeochoťní čs. komunisté po únorovém puči v r. 1948 zavazovali k přátelství „na věčné časy“. - Jeden bývalý vězeň sovětských koncentračních táborů, kterému se po druhé světové válce podařilo uprchnout do Západního Německa mi velmi vážně vyprávěl o důvodech, proč jej sovětská bachař zvrhla bít za to, když u něho našli výpisky z Pisma sv. I když Boha, náboženství a bibli komunisté přímo nenávidí, mají přesto strach i třeba z takové starozákonní události z doby babylonského zajetí Židů, kdy si babylonský král Beltsasar dal zavolat mladého židovského proroka Daniela, aby mu rozluštil tajemný nápis na stěně „MENĚ, TEKEL, Ů-PAR-SIN“, který znamenal: „Bůh sečetl tvé království a ukončil je; byl jsi zvržen na váhách a shledán lehký; tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“ - A ještě též noci byl chaldejský král Beltsasar zabít a království dostal Darjaveš (Darius) král médský, který - ač nerad - dal Daniela do lví jámy, a když byl zachráněn, dal tam vhodit Danielovi odpůrce a sám se „přiklonil“ k Danielovu Bohu, který vyslovuje a vytrhuje spravedlivé a mocí nepřítele. A takovéto biblické příběhy prý komunisty přímo rozzužují k nepřítelům. I když sami „na bibli nevěří“, přesto jim taková vyprávění zůstávají v podvědomí. „straši“ je, že by se to mohlo stát ještě v jejich době i jim, zvláště když vidí, že čtení bible dodává křesťanům duševní vyrovnanost a sílu i v hrozných podmínkách koncentráků.

□ **Vzdělaný italský Togliatti se ještě před smrtí bláhově domníval, že by mohl sovětský komunismus „opravit“.**

V záplavě výročí, která se připomínala v nedávných dnech a týdnech, by nemělo být zapomenuto na 20 let od memoranda, jež napsal generální tajemník italských komunistů Palmiro Togliatti na Jaltě bezprostředně předtím, než tam podlehl záchvatu mrtvice. Ačkoliv šlo v podstatě o soukromý dokument, Togliattiho strana se rozhodla memorandum uveřejnit. Vyšlo 4. září 1964, což bylo přesně dva týdny po odchodu tohoto představitele v orgánu „IKS Rinas-cita“.

Z poznámek, které si Togliatti připravil pro chystanou výměnu názorů s tehdejšími prvními muži Sovětského svazu Nikitou Sergejevičem Chruščovem, se tak stalo poselství. Argumenty proti svolání světové konference mezinárodního komunistického hnutí za účelem účtování s politikou lidové Číny, měly velkou dobovou aktuálnost, ale závažnější se prokázala kritika sovětské praxe.

Memorandum konstatovalo, že není správné idealizovat poměry v zemích socialistického společenství, včetně Sovětského svazu; memorandum zdůraznilo nutnost obrody a demokratizace mezinárodního komunistického hnutí; memorandum poukázalo na neslučitelnost starých komunistických dogmat a objektivní skutečnosti.

Vedle toho obsahovalo celou řadu konkrétních stanovisek. Odmítlo ateismus, kritizovalo politiku kryptokomunistické sovětské federace odborů, vyslovilo se pro svobodu intelektuálního života i umělecké a vědecké činnosti. Slibovalo to otevřít velkou diskusi - zvláště když memorandum bylo potom uveřejněno i v komunistickém zahraničí - nejdříve v Jugoslávii, což ne překvapilo, ale potom také ve většině zemí sovětského tábora, což poněkud překvapilo. Je možno se domnívat, že pokyn k uveřejnění v moskevské „Pravdě“ dal Chruščov. O Leonidu Iljiči Brežněvovi, který byl hlavním sovětským delegátem na Togliattiho pohřbu v Římě, se tvrdilo, že zrazoval italské soudruhy od úmyslu nepovažovat memorandum za důvěrný interní dokument, a chtít jej dát zveřejnit. Bud' jak bud', v říjnu téhož roku se dostal Brežněv do čela sovětské strany namísto Chruščova, kterému se při jeho pádu předhazoval nadměrný subjektivismus. Zdali v tomto vývoji, který podnítl i nejvyššího československého představitele Antonína Novotného k ojedinělé kritice machinací v Kremli, hrála otázka Togliattiho předsmrtního memoranda jistou úlohu, je ovšem neověřitelné. Podstatné však není jak toto poselství, které zůstalo bez přímé odpovědi sovětského tábora, zapůsobilo v době svého uveřejnění, nýbrž to, jaký vliv mělo po jistém časovém odstupu.

Nesporně existují styčné body mezi tězemi memoranda a programem československého obrodného procesu. Italská komunistická strana ostatně kritizovala sovětskou vojenskou intervenci v Československu.

(Dokončení na str. 7)

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-620)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilů
a potřebám našich drahých doma

BOHŮ, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ:

„VELEHRAD“, českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

ŘIDI: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.

s redakčním kruhem

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

ROČNÍ PŘEDPLATNĚ: v USA \$30.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou
články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich ob-
sahem ztotožňovat. Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

October 27, 1984 — Vol. IX, No. 44.

Paid for by Reagan-Bush '84

PRESIDENT REAGAN

In 1980, Ronald Reagan opened his campaign for president with a pledge to all Americans for a new beginning, one filled with hope and promise and secured by a stable and lasting peace, economic vitality and a return to basic family values. Americans of all nationalities, races and backgrounds have contributed greatly to America's new beginning and continue to exemplify the qualities President Reagan and Vice President Bush believe are essential for a strong and free nation.

Opportunity, hard work and faith in God and family are the building blocks of the future and the basis of President Reagan's new beginning for America.

Working together, we can build a brighter future.

REAGAN-BUSH '84

Leadership That's Working

KRAJANSKÝ VÝBOR V CLEVELANDU

srdečně vás zve
na oslavu 66. výročí založení
Československé republiky
v NEDELI 28. ŘÍJNA 1984
ve 3:00 P.M.

Česká národní síň - 4939 Broadway

Vstupné \$3.00

Promluví: Martin Hrabík; hudební program řídí prof.
Karel Paukert.

Bude promítnut film o T.G.M. a vzniku Československé republiky.

ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA AMERICKÁ OBLASTNÍ VÝBOR CHICAGO

srdečně zve na

VÝZNAMNÝ KONCERT

který pořádá

ve vděčné vzpomínce na 28. říjen 1918
— založení nezávislé Československé republiky
a 40. výročí Slovenského národního povstání —

V neděli 28. října ve 3 hod. odpoledne

v sále Havlíčkovy školy - 15. ulice a Ridgeland Ave., v Berwynu, Ill.

Vystoupí vynikající český violoncellista

FRANTIŠEK SMETANA

nyní profesor emeritus Commonwealth University v Richmondu
ve Virginii

za doprovodu klavíristy
Wesley Balla.

Na programu jsou skladby našich hudebních skladatelů:
Bohuslava Martinů, Leoše Janáčka, Josefa Suka, Antonína Krafa, Františka
Smetany, Jaroslava Řídkeho a Jaroslava Zicha.

Lístky v ceně \$6.00 k dostání v neděli u pokladny, v předprodeji u
Cihak World Travel (6302 západ. Čermákova třída);

F. Pancner (6514 západ. Čermákova třída v Berwynu);

a v úředovně ČSNRA (2137 So. Lombard Ave., Cicero), v úředních hodinách
od 9:00 hod. ráno do 2:00 hod. odpoledne.

Po koncertě setkání s umělci v Café Europe,
5710 západní Čermákova třída v Cicero.

Kašpárkovo loutkové divadélko

v sobotu 27. října 1984
ve 4 hod. odpoledne
v Masarykově škole
5701 W. 22nd Place Cicero, Ill.

Má poklonka, nazdárek,
klání se vám Kašpárek!!

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Cicero, Ill. - 2414, S. 61st Ave.

DOBA "BĚHEM ROKU"

30. NEDELE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože, — posilni naši víru i naději a roznět' naši lásku, — ať milujeme tvá přikázání — a zasloužíme si splnění tvých slibů. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z DRUHÉ KNIHY MOJŽÍŠOVY
(Ex 22, 21-27)

Tak praví Hospodin: "Nesužij cizince a neutiskuj ho, neboť jste sami byli cizinci v egyptské zemi. Neubližujte vdově a sirotku. Kdyžbys mu ublížil, že by si ke mně stěžoval, uslyším jeho stížnost, můj hněv vzplane, zahubím vás mečem, a vaše ženy budou vdovami a vaši synové sirotky."

Půjčíš-li peníze někomu z mého lidu, chudákovi, který je u tebe, nechovej se k němu jako lichvář. Nežádej od něho úrok. Vezmeš-li si jako zástavu plášt' svého bližního, vrat' mu ho do západu slunce. Je to pro něj jediná pokrývka, je to plášt' pro jeho tělo. V čem by měl spát? Bude-li si ke mně stěžovat, uslyším ho, neboť jsem soucitný."

2. ČTENÍ Z PRVNÍHO LISTU
SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA SOLUŇANŮM
(1 Sol 1, 5-10)

Bratři! Vy sami víte, jak jsme se chovali mezi vámi kvůli vám. A vy jste tu nauku přijali a začali jste nás napodobovat, nás i Pána, třebaže uprostřed soužení, s radostí Ducha svatého, takže všichni věřící v Makedonii a v Achaji se na vás dívají jako na vzor.

Od vás přece se slovo Páně rozšířilo nejen po Makedonii a Achaji, ale po všech místech se roznesla zpráva o tom, že jste uvěřili v Boha, takže my o tom už nemusíme nic říkat. Vždyť tam lidé sami o tom vypravují, jakého přijetí se nám u vás dostalo a jak jste se obrátili k Bohu od model, abyste sloužili Bohu živému a pravému a vyčkávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, to je Ježíše; ten nás vysvobodí od blížícího se (Božího) hněvu.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE
(Mt 22, 34-40)

Když se farisejové doslechli, že Ježíš umlčel saduceje,

OZNAMUJEME VŠEM KRAJANŮM,
naši české a slovenské veřejnosti,
že jsme v Ciceru otevřeli novou restauraci

"CROWN RESTAURANT"

5735 W. Cermak Rd.
CICERO, IL.

Vepřo, knedlo, zelo,
pivo jako křen,
guláš máme taky,
bar vždy otevřen.

Zastavte se, přesvědčte se.
přived'te své přátele!
Prvotřídní chutná jídla
LEVNÉ CENY.

Útulné prostředí.

Vaši hostitelé:

Máňa Vlková
kuchařka
z „Plaza Restaurant“

Mike KAZIL,
který nikdy
žádnou radost nezkaží!

Denně otevřeno
od 11 hod. do 8 hod. večer.
V pondělí zavřeno.

☎ (312) 652-3555

smluvili se a jeden jejich zákoník se ho otázal, aby ho pokoušel: "Mistře, které přikázání je v zákoně největší?"

On mu řekl: "Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí." To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: "Miluj svého bližního jako sám sebe." Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci."

1. listopadu
VŠECH SVATÝCH

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože, voláš nás, — abychom si jednou společnou slavností — připomněli zásluhy všech tvých svatých. — Prosíme tě: prokaž nám na prosby tolika přímluvců — hojnost tvého slitování, po němž toužíme. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY ZJEVENÍ
SVATÉHO APOŠTOLA JANA
(Zj 7, 2-4, 9-14)

Já, Jan, spatřil jsem, jak od východu slunce vystupuje jiný anděl. Držel v ruce značkovadlo živého Boha a zvolal silným hlasem na ty čtyři anděly, kterým byla dána moc škodit zemi i moři: "Neškod'te zemi, ani moři, ani stromům, dokud nepoznamenejme na čele služebníky našeho Boha!" A uslyšel jsem, kolik bylo těch poznamenaných: stočtyřicet tisíc ze všech kmenů izraelského lidu.

Potom se podívám — a hle: veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, plemen, kmenů a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou a volali mocným hlasem: "Za svou zácliranu vděčíme našemu Bohu, který sedí na trůně, a Beránkovi!"

Všichni andělé okolo trůnu, starci a čtyři bytosti padli na tvář před trůnem, klaněli se Bohu a volali: "Amen. Chvála, moudrost, děkování, čest, moc a síla přísluší našemu Bohu na věčné věky! Amen."

Tu na mne promluvil jeden ze starců a zeptal se mě: "Kdo jsou tihle v bílém rouchu a odkud přišli?"

Odpověděl jsem mu: "Můj pane, to víš ty." Řekl mi: "To jsou ti, kdo přicházejí z velkého soužení: roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi."

2. ČTENÍ Z PRVNÍHO LISTU
SVATÉHO APOŠTOLA JANA
(1 Jm 3, 1-3)

Milovaní! Hleďte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se smíme nazývat Božími dětmi, a to také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho.

Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

Každý, kdo skládá tuto naději v něho, uchovává se čistým, jako on je čistý.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE
(Mt 5, 1-12a)

Když Ježíš spatřil zástupy, vystoupil na boru; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je:

"Blahoslavení chudí v duchu,
neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení pláčící,
neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení tiší,
neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti,
neboť oni budou nasyceni.

Blahoslavení milosrdní,
neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení čistého srdce,
neboť oni uvidí Boha.

Blahoslavení, kdo šíří pokoj,
neboť oni budou nazváni syny Božími.

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost,
neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení jste, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích."

Tomáš Špidlík:

Blahoslavenství

"Blahoslavenství!" Dnes už vlastně neumíme nikoho blahoslovit. Když nám někdo něco dobrého udělal, řekneme: „Děkuji!“ Původně však jsme to slovo neměli, musili jsme si je vypůjčit od sousedů. Staroslověnština měla - blagoslovit, blagodarit. V novověstě ještě existuje dobrořečit, ale zní příliš církevně, liturgicky. Kromě toho nemyslíme, že by se něco přihodilo ve světě jenom proto, že někdo nás dobrořečí, blahosloví. Slova jsou dobrá nebo zlá, svět se však podle nich neřídí.

Docela jinou vážnost k řeči měly staré východní národy. Dobrořečení znamenalo dávat život, zlořečení jej naopak ničit. Otcové rodiny, když umírali, svým synům dobrořečili. Zlořečení se báli i ti nejhorší. Bůh na počátku světa dobrořečil, blahoslovil rostliny, zvířata, člověka (Gn 1, 2 nsl.), dal jim tím život a plodnost. Je proto docela logické, že i Kristus, který přišel obnovit zemi a všecko stvoření, na počátku své činnosti dobrořečí, blahoslaví, a to velmi slavnostně, ve formě modlitby. Matouš ji shrnul do osmera blahoslavení. Lukáš do čtyř. Byzantská církev ta slova dodnes chápe jako modlitbu a zpívá ji před přinesením evangelia na oltář. V Kittelově biblickém slovníku je spíš položen důraz na to, že je to jedno z nejradikálnějších Kristových kázání, výzva k totální změně života. Je to tedy modlitba nebo mravní kázání!

Neplatí z toho ovšem, že nejsou oba pohledy na věc slučitelné, ale přece jenom bych raději podtrhl ten první, protože se na něj obyčejně zapomíná. Kázání a morálka se tu združňují tolik, že vznikají pochybnosti a možnosti uskutečnit to, k čemu jsme vybízeni. Tento moralistický postoj k blahoslavení se dá vyložit např. tímto způsobem. Kázání sv. Jana Křtitele i kázání Kristovo začíná touto plamennou výzvou: Čiňte pokání, království Boží je blízko! (Mt 3, 2, 4, 17). Jinými slovy: přijetí Božího království předpokládá mravní průpravu, která se dá vyjádřit jedním slovem - pokání. Právě proto, že ten výraz shrnuje tak důležitou věc, která má mnoho prvků, je to termín široký a sám o sobě dost nejasný. Jisté je, že musí znamenat nějakou zásadní změnu. V hebrejštině se to vyjadřilo obrazně: vrátit se zpátky po cestě, na kterou se člověk dal. V evangeliu máme řecké slovo metanoia. Výraz od-

povídá řecké mentalitě, kde se kladl velký důraz na poznání, noia. Obrácení, metanoia, je na prvním a nejdůležitějším místě, především změna smýšlení, hodnocení. Kdo dělá pokání, začíná se na věci a na svět docela jinak dívat než předtím.

Změna mínění, nové hodnocení je charakteristické pro růst v životě. Jaké přehodnocení všeho nastává např. v době dorůstání, v tzv. pubertě. I později, když se mladík zamiluje, najednou si cení něco, čím dřív pohrdal a naopak. I stárnutí, senilita, je přehodnocování života. Ztrácí se zájem o to, zače se bojovalo.

Změna myšlenek nastává i ve vývoji světa. Nová doba začíná, když se objevují nové hodnoty. Latinské slovo revoluce říká více méně totéž. Je to převrat především v myšlení. Starověcí filosofové cynikové to hlásali otevřeně. Je třeba, říkali, přerazit t.j. dát jiné ražení všem mineím, t.j. všemu co ve společnosti platí. Dodnes se říká cynik někomu, kdo se např. směje tam, kde jiní pláč.

V této souvislosti chtějí mnozí vysvětlit i Kristovo horské kázání, jako radikální přehodnocení všech hodnot. Lidé se považují za šťastné, když si zahospodařili slušné jmění, když mají dům, zajištěný plat. Kristus naopak blahosloví chudé. Za šťastné pokládáme, kdo se směje. Je to divné, ale logicky to plyne z předcházejícího: Blahoslavení, kdo pláče. V liturgii se často modlíme za míru a pokoj, za svobodu církve. Kristus naopak prohlašuje: „Jste blahoslavení, když vás vydají na soud a budou pronásledovat a fknou o vás všecko zlé kvůli mně. Radujte se a veselte se... (Mt 5, 11).

Bylo už na světě mnoho revolucí, ale žádný z nich, jak se zdá neformuloval přehodnocení světa tak důsledně a radikálně jako Kristus. Sv. Pavel na to naráží, když píše o bláznovství moudrosti kříže: všecko, co je v očích světa velké,

považují křesťané za nic a naopak nabývá v jejich očích hodnotu to, čemu se ostatní svět směje jako bláznovství.

Ale teď si musíme položit závažnou otázku: Následují Krista i jeho učedníci, křesťané? Není to jenom utopie takto mluvit? Hned pro první blahoslavenství chudoby můžeme uvést mnoho a mnoho případů z života těch, kteří se zřekli dobrovolně jmění pro Kristova slova a kteří dosvědčí, že byli šťastní. Mezi blahoslavené plačící se počítali muži, kteří plakali nad svými hříchy a kteří tvrdí slavnostně, že není větší radost než tam, kterou přináší slzy marnotratného syna, který poznal, jak dobrý je Otec, který mu odpustil. Dodnes je mnoho těch, kteří trpí pronásledování pro spravedlnost a berou to na sebe rádi, aby vydali svědectví pravdy.

Díváme-li se na celé dějiny církve, pak musíme uznat, že Kristova blahoslavení nejsou utopistickým provoláním, že se stávaly a stávají mnoha lidem skutečně dobrovolným životním programem, alespoň částečně. Z druhé strany však stejně objektivně musíme uznat, že nejsou životním pravidlem pro všechny ani norma denního života. Vždyť i my křesťané vyděláváme peníze a jsme rádi, když je můžeme poctivě šetřit. Rádi se zasmějeme. Modlíme se o to, aby Pán Bůh od nás odvrátil pronásledování.

Co na to řekneme? Mám se bít v prsa a vyznat, že nezachováme, co nám Kristus nařídil? Katolická morálka mluví v těchto případech velmi opatrně. Říká, že tu nejde o příkázání, ale o „rady“ pro ty, kdo chtějí usilovat o vyšší dokonalost. Ale nevydáváme se tím v nebezpečí, že zaretušujeme podstatné znaky Kristova učení? Logické myšlení je tu proti nám, ale většina z nás se přece jenom přidržuje normálního života a věříme, že je nám přesto Pán Bůh milostiv.

Dr. Mojmir Povolný **předseda výkonného výboru** **RSC blahopřál** **Msgr. Karlu Vránovi,** **rektoru Nepomucena** **k 100. výročí založení** **římské koleje Bohemicum**

15. října 1984

Monsignor dr. Karel Vrána
rektor

Vážený pane rektore!

U příležitosti stého výročí založení Papežské koleje Nepomucenum v Římě Vás jménem Rady svobodného Československa pozdravuji a k tomuto výročí Vám blahopřeji.

Nejen víra a dílo katolické církve v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku jsou v posledních sto letech úzce spjaty s Vaší kolejí, s výchovou a přípravou, již se v Nepomucenu dostalo mnoha z jejich nejoslovenějších a víru vyzařujících kněží. Nýbrž celý vývoj v naší těžce zkoušené vlasti byl za tu dobu prací Vaší koleje poznamenán.

Nyní již takřka po celou generaci sloužíte úkolu daleko složitějšímu a těžšímu. I když dlouhá historie katolické církve Vás připravila na zkoušku, již jste vystaveni, každá zkouška je svým způsobem nová. Nám nezbyvá než obdivovat, jakým způsobem se v odloučení od domova přece jen o domov staráte, jak pečujete o výchovu nových kněží, jak pěstujete katolické myšlení a jak obětavě a vynalézavě sloužíte katolické obci mezi našimi krajany a exulanty po celém světě.

K tomu blahopřání a obdivu připojuji náš dík za Vaši práci a přeji Vám a všem, kdo s Vámi Nepomucenum vedou do druhého století jeho nepostradatelného poslání, aby Vaše dílo bylo požehnáno.

Váš oddaný

Mojmír Povolný
předseda výkonného výboru

Jára Kohout **opět v San Franciscu**

Známý český komik Jára Kohout v exilu na své pouti západním světem znovu zavítal do San Franciscu, kde v Sokol Hall oslavil 80. výročí narozenin. - Naši krajané byli překvapeni jak ve svém věku stále udržuje tempo svého programu. Jára Kohout zpíval, vyprávěl dobré historky a vtipy na komunistický režim. Skvěle ho doprovázel na piano Mistr Ivo Kučera, dirigent Palo Alto symphonie. Virtuosi na housle Jan Novák zahrál směs Dvořákových „Slovanských tanců“. Jan Kučera přispěl do programu veselým povídáním o Járovi. Jiří Špánek promluvil o jeho herecké kariéře. Jára Kohout byl spokojen s oslavou narozenin v San Franciscu. Jára Kohout není jen dobrým komikem, ale jeho vtipy proti komunismu udržují morálku našich krajanů.

Mnogaja ljéta Járo!

Jiří Špánek

University of Chicago **oslaví Jaroslava Seiferta**

University of Chicago, kde působí několik nositelů Nobelovy ceny z různých oborů - mezi nimi i ceny za literaturu Saul Bellow - připravuje oslavu, která uctí nového laureáta literární ceny, českého básníka **JAROSLAVA SEIFERTA**.

Organizátorem je Department of Slavic Languages and Literatures. Slavnostní shromáždění bude v budově moderní umělecké galerie na kampusu university a bude určeno širší veřejnosti se zvláštním zřetelem k naší národní větvi. Podílet se na něm budou jak členové university, tak hosté. Vedle přednášek o J. Seifertovi budou recitovány jeho verše v originále a v anglickém překladu.

Přesné datum je v jednání a bude oznámeno v nejbližší době.

20. VÝROČÍ MORAVSKÉ **KULTURNÍ SPOLEČNOSTI**

Moravská kulturní společnost pořádá svůj 20. Československý národní krojový ples v sobotu 27. října 1984 v sokolovně Brookfield - (3907 Prairie Avenue, Brookfield, IL), na který srdečně zve celou naši krajskou veřejnost.

Začátek je v 7:00 hod. večer a program začíná v 8:00 hod. večer. Vstupné je \$5.00. Listky jsou v předprodeji u členů MKS, a u pokladny. Návštěvníci v národních krojích platí jen \$2.50. Pro rezervace volejte Jane Šterba ☎ 788-1967, anebo Frances Zebig ☎ 246-3194.

K tanci bude vyhrávat známá hudba „Veselá Kapela“ George Pichy. Doufáme, že o půlnoci si s námi zatančíte besedu!

Je připraven krásný program; předvedou jej členové Moravské kulturní společnosti v

národních krojích. Mládež se pochlubí tím, co dovede, a naše děti vám zatančí libivé tanečky. Rovněž starší členové vám předvedou známé tradiční národní tance. Pohostinský vystoupí „Omladina“ národopisného kroužku U.M.S.

Domácí kuchyně bude otevřená od 7 hodin večer. Pochutnáte si na svíčkové, dršťkové polévce, chlebičkách nebo párcích a domácím pečivu.

Při oslavě 20. výročí naší Moravské kulturní společnosti je pořádána loterie, v níž můžete vyhrát „Microwave oven“. Vylosování bude po půlnoci.

Poznamenejte si ve svých kalendářích datum 27. října a přijďte se s námi pobavit, poveseleli a zatančíte si na Československém národním krojovaném plese MKS v sále sokolovny Brookfield.

Na shledanou s vámi se všemi se těší pořádací výbor MKS.

MORAVSKÁ KULTURNÍ SPOLEČNOST

vás srdečně zve na

Československý národní krojový ples **v sobotu dne 27. října 1984**

VE DVORANĚ SOKOLA BROOKFIELD
3907 PRAIRIE AVENUE, BROOKFIELD, ILLINOIS

HUDBA BRATRA GEORGE PICHY A JEHO „VESELÁ KAPELA“
VSTUP: 7 HOD. VEČER VYSTOUPENÍ: 8 HOD. VEČER

Kuchyně se otevírá v 7 hodin večer
VSTUPENKY - u členů MKS, a u pokladny

Pro rezervaci volejte: Jane Šterba: ☎ 788-1967, nebo Frances Zebig: ☎ 246-3194

DAR \$5.00

IMPORTER

VALASSKÉ
PAPUČE

• Lnd. zásoba
postací

Velikosti 6-12

Nízké ceny!

● **MACH**

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

DOPISY našich čtenářů

Little Neck - N. Y.

Čtenáři redakce a milí čtenáři, přicházím k Vám, abych Vám podal dvě radostné zprávy z našeho zdejšího krajaňského života.

1) Dne 11. listopadu budeme v naší Astorii opět slavit naše tradiční Martinské posvícení. Přípravy na ně a jeho slavnost každoročně jaksi „svátečně naladí a rozvláčí“ naši zdejší rodinnou atmosféru a přivábí naše krajaňy zblízka i zdáli. Litujeme, že náš starostlivý opavdový Otec biskup Jan L. Mofkowský z Texasu, který se připravuje na odchod do důchodu, má letos jiné povinnosti a nemůže k nám na Martinské posvícení přijet. Ovšem, náš dobrý misionář Otec Alois Vyoral se dověděl, že náš exilní Otec biskup Jaroslav Škarvada koná začátkem listopadu nutnou pastorační pout' do Kanady, a tak jej požádal, aby letěl do Kanady přes New York a přišel mezi nás na Martinské hody. Otec biskup pozvání přijal, a tak se už na jeho návštěvu těšíme.

2) Dne 14. října 84 jsme měli v Českém domě v Astorii krásnou oslavu 75. výročí trvání těloc-

vičné katolické N. Y. Jednoty Sokol - Orel. Banket pro 300 hostů byl zcela vyprodán, a mnozí, kteří neměli rezervace předem zamluvené a zaplacené odcházeli smutně buď domů, anebo za jinou zábavou.

Slavnost začala se mší sv. a lidé už stáli v sále dlouho před jejím začátkem, jen aby jim neuniklo. Při vstupu do sálu každého návštěvníka ihned musel upoutat veliký portrét dobráčky se usmívajícího diatoiného Otce redemptoristy Bohumila Matějí, někdejšího krajaňského misionáře v New Yorku, který newyorskou tělocvičnou Jednotu Sokol - Orel před 75 lety zakládal. Ti, kdo jej znali za živých, věděli, že tento vlastenecký sluha Páně rozdál za svého působení mezi newyorské krajaňy mnoho lásky ze svého velkodušného srdce, svou obětavostí a štědrostí pomohl mnohým, a svým hudebním talentem potěšil vždy všechny.

Staří, mladí i dospělí se na něho obraceli skoro ve všech svých potřebách o radu, a zvláště malé drobtiny byl všim: učitelem, přítelem i dobráčkým „dědečkem“. I v dnešní době máme my čeští věřící v Americe

podobné obětavé misionáře, jakým nám byl Otec Matěj; vzdýt si stačí vzpomenout na Chicago, na náš New York, na Los Angeles, na kanadský Montreal, Chatham a svatovojtěšskou misi v Burlingtonu. Jen škoda, že těch pilných a obětavých misionářů nemáme více, protože ti dnešní tu mají ve všech směrech asi obtížnější než to měl nakonec Otec Matěj, který se mohl výlučně věnovat pastorači, organizaci spolků, a jeho klášterní komunita stála plně za jeho apoštolským mezi krajaňy. Tehdejší páni biskupové také takovou misionářskou práci mezi různými národnostními skupinami obyčejně plně oceňovali. Později se vše změnilo ve prospěch úplné amerikanizace všech věřících, a teprve 2. Vatikánský koncil a papež polského původu probouzí nové svěcené biskupy k většímu živému zájmu o duchovní potřeby nových emigrantů do USA a Kanady.

Otec Matěj byl velmi prozíravý vychovatel, který cítil potřebu své doby k zachování pospolitého života krajanů, a proto zakoupil pozemek na břehu říčního Long Island zálivu, kde si pak Sokolové - Orlové postavili dřevěný bungalov, který jim dodnes slouží za spolkový sál, a kolem dokola několik domečků, v nichž rodiny členů Sokola - Orla střídavě trávily u vody své víkendy a dovolené. Měli tam příležitost ke koupání, k cvičení, k závodům, k piknikům a k pořádání krajaňských slavností, koncertů, tanců. Národních dnů českých katolíků a také k pouhým nedělním výletům. Pod košatými stromy se jim dobře vysedávalo a besedovalo. Dodnes tam stojí letitá lípa, z jejíž větvi jsem v r. 1939 ještě trhal lipový květ na čaj. Kdyby mohla mluvit, vyprávěla by nám dlouhé „story“ o všech událostech krajaňského života, jichž byla svědkem, o obětavosti Franka Sluky - zvaného „Mr. Orel“, Bohouše Pešouta, tehdy mladého Peška, Jana Jangla a jiných. Dodnes v té obětavosti pokračují rodiny Janglova, Dudasova, Hráskova, Baborova a dalších a vynakládají vše - čas i peníze, aby se jim podařilo místo zachovat pro další generace našich lidí.

Otec Bohuslav Matěj byl také nadaný český muzikant a vyučil hudbě na různé nástroje dlouhou řadu dětí, které když dorostly, zůstaly i nadále ve spojení s tím vzrušujícím obklopením naší

Josef V. TOMÁNEK

Československý boj a svátek 1918

Trista let náš národ Rakousku se vzpíral, chtěl se zbavit jeho nevolnických pout, za to císař pán lid zabíjel a týral, měl štěstí květ, když chtěl nám rozpuknout.

Česká Družina, jež za národ se bila, v carském Rusku, v Polsku, v stepích Sibíře, svobodu své vlasti bojem vydobila, i když mnozí podléhali nevěře.

Nepřátelé vlasti v bojích se nám vzdali, lid si strhl nevolnické okovy, zněly hymny, trojbarevné vlajky vlály, jako mladý šumící les smrčkový.

Lidé pokládali věnce u pomníků, hrdinům, co v bojích za vlast zhylni, na hřbitovech matkám, za nářku a vzlyku, slzy bolu po tvářích se řinuly.

Vědec Štefánik, jenž vlasti věrně sloužil, když svobody slunce žár plál z oblaků, jeho letoun nad Československem kroužil, rek po hrozném pádu zhylnul ve vraku.

Náš dvacátý osmý října, vzácný svátku, přinesl všem svobodu a blahý čas, aby národ nežil v strachu, v nedostatku, a duch svornosti a víry spojil nás.

Národ náš, jenž přežil mnoho panovníků, dobře ví, že celý svět je v přerodu, jako nacistů, se zbaví bolševiků, Pán Bůh dopřeje mu šťastnou svobodu!

/New York, říjen, 1984/

kapel. Protože v blízkosti bývalého českého kostela Panny Marie Ustavěně pomoci měl svou budovu i „Demokratický klub“, Otec Matěj v něm měl celou řadu známých funkcí, jejichž pomocí sehnal mnohým dorostencům Sokola-Orla zaměstnání a obživu, zvláště v době velké deprese. Na to ti chlapi a děvčata pak v pozdějších letech nikdy nezapomněli, a pro Otec Matěj i jeho „Sokol - Orel“ byli ochotni obětovat celé večery, víkendy i kus dovolené! To už většina dnešních lidí asi v sobě nemá!

Ted' se však ještě vrátím k té naší letošní oslavě 75. výročí založení newyorského Sokola-Orla. S radostí oznamuji, že se vydařila k všeobecné spokojenosti jejich pořadatelů i účastníků. Však těch několik lidí, kteří po celý rok tu oslavu pomalu připravovali a na vše myslili si zaslouží naše vděčné uznání. Zlatí obětaví manželé Dudovi, Jan Jangl ml., který byl „Supermaster of ceremony“, p. Jan Jangl st., Plzeňská kapela pod řízením Aničky Šebíkové a Baborovi to vše na svých bedrech unesli, protože v nich dosud plápolá duševní síla a sokolsko - orelská tělesná zdatnost. Jídlo bylo výborné, pohyblivý bar jsme neměli, ale to, co jsme pilí, udělalo pohyblivé bary z nás.

Všem návštěvníkům děkujeme za jejich přítomnost, zájem a podporu; všem pracovníkům a organizátorům vyslovujeme upřímné „Pán Bůh zaplat!“. Vše jste udělali „na jedničku“!

S krajaňským pozdravem Vám, Otče Vojtěchu, všem Vaším spolupracovníkům v Hlasu Národa a jeho čtenářům, jakož i všem roztroušeným našim krajaňům po světě volám: „Zdrav Bůh!“ všemu Vašemu společnému úsilí o zachování naší víry, našich kulturních tradic v cizině a Vašim snahám, pomáhat „našim“ v nesvobodné vlasti.

Váš „Sazavan“

František Kubelka s rodinou

Milý náš Sazavane,

děkuji Vám za Vaš dopis, pozdravy a za pěknou zprávu o zdravě oslavě 75. výročí trvání newyorské jednoty Sokol - Orel. Kdyby nebyla závist velikánskou nectností, zviděl bychom Vám návštěvu našeho Otce biskupa Jaroslava Škarvady na Vašem Martinském posvícení. O jeho průběhu nám pak brzy napište!

Upřímně ze srdce zdravím zase já Vás, Vaši drahou manželku a celou krajaňskou rodinu v Astorii kolem Otce Vyoralu. Váš Fr. Vojtěch

ZPRÁVA, KTERÁ POTĚŠÍ

milovníky dobrých polévek, houbových omáček Z NEJLEPŠÍHO DRUHU HRÍBKŮ. Světlé, hrubě krájené - zkrátka nejlepší, které jsou jen u nás k dostání.

1 lb. \$49.50, poštou \$52.35.

1/2 lb. \$25.00, poštou \$27.65.

1/4 lb. \$13.00, poštou \$14.85.

Nové druhy křišťálového skla, granátové šperky, rekordy, české i slovenské knihy/beletrie/, umělecké knihy, slovníky a učebnice, největší výběr blahopřání v angličtině, češtině, slovenštině a jiných řečech, pentle na kroje, šátky na hlavu, panenky v krojích od \$7.50 do \$75.00, dále kuchyňské potřeby, keramika, koření, byliny, cukrovinky a mnoho dalších věcí. Máme na skladě i formičky na ořechy - krabička 50 kusů \$8.50, poštou \$10.50.

Právě vyšla populární kniha pro naše kuchařinky /v angličtině/

CZECHOSLOVAK PASTRIES

v novém již 9. vydání, které přešlo z rukou Charlotte G. Masaryk Soc. Inc. New York do rukou firmy F. Pancner.

Cena - \$2.75, poštou \$3.75

Mnoho nových knih z Československa právě došlo.

Máte-li zájem vyžádejte si seznam.

Tuzex

Zastíky a peněží poukázky vytváří rychle, spolehlivě a zaručně. Tě vyplácí fondů-trusts (počítačové) přibuzným v Československu bez srážek.

F. PANCNER, Inc.

Importér a zastupce Tuzexu, Artie, Unicepu a jiných ts. podniků

6514 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402

Telefon 484-3459.

SLOUPEK INFORMACÍ

(Dokonceni ze str. 2)

velmi důsledně. Navíc se téže memoranda stále rozváděla a stupňovala. Togliatti, kdysi vedoucí funkcionář Kominterny, se zdržel kritiky sovětské zahraniční politiky. Nynější generální tajemník italských komunistů Alessandro Natta to označil za slabinu jeho rozboru. Překonání této slabiny pojmenoval však rozmnožením Togliattiho intuice a odkazu. Nezáleží na rétorice ale na faktech. K nim patří kritické stanovisko k sovětským intervencím v Československu a v Afghanistanu, k sovětskému nátlaku na Polsko, k nepružné sovětské mezinárodní politice. A faktem je, že kývalové nikdy nevytvářejí pohyb k lepšímu vývoji.

□ **Kalifornské „Křemíkové údolí“ je sídlem nejen nových milionářů, ale i vyhledávaným místem světové špiónáže.**

Víte, že v jednom koutě Kalifornie žije na 38 kilometrech 15 tisíc mladých milionářů? Je to bájeslovné Křemíkové údolí v Kalifornii, středisko americké pokrokové technologie, Silicon Valley. Ten svůj novodobý název dostalo Křemíkové údolí podle křemíkových mikročipů pro počítače, jež se tam poprvé začaly vyrábět. To bylo v letech sedmdesátých.

Od té doby se Křemíkové údolí stalo jedním z deseti největších průmyslových středisek ve Spojených státech, kde se každoročně otvírá tisíc nových pracovních příležitostí. Stojí tam továrna vedle továrny. Ale žádný komín, žádné saze ani kouř. Továrničky futuristické technologie v moderních nízkých budovách se podobají budovám univerzitních kampusů, obklopených parčíky s úpravnými trávníky a záhony. Příjemné pracovní prostředí. Průměrný rodinný příjem činí asi dvojnásobek průměrného rodinného příjmu ve Spojených státech.

Ale soutěž je tuhá. Dvanácti až čtrnáctihodinová pracovní doba patří v Křemíkovém údolí k bontonu, jak zjistily Judith Larsenová a Carol Gillova, které podnikly pro svou průmyslovou konsultantskou firmu studii, která je jakýmsi prvním sociálním profilem Křemíkového údolí. A je fascinující. V osmatřicet kilometrů dlouhém údolí na jih od San Franciska je patnáct tisíc milionářů, tedy zhruba čtyřista na kilometr, a jsou to v průměru

velmi mladí milionáři, vesměs tak řečení „selfmademani“, to jest takoví, kteří se sami vypracovali. „Hrdinové Křemíkového údolí“, praví studie, „jsou lidé jako Steven Jobs, spoluvynálezce prvního malého levného osobního počítače Apple computer, jehož původní dílnou byla garáž jeho rodičů.“ Steven Jobs je dnes multimilionářem a není mu ještě ani třicet. Typičtí tvůrci tohoto průmyslu vyspělé technologie jsou bývalí inženýři, většinou v partách dvou až čtyř, kteří se osamostatnili a založili si vlastní podniky.

Kromě vysoké koncentrace milionářů má Křemíkové údolí také vysokou koncentraci vzdělanců. Pracuje tam šestina kalifornských inženýrů a doktorů přírodních věd. Kromě mimosa a rhododendronů však v Křemíkovém údolí kvete i špiónáž.

FBI tam má nyní zvláštní odbočku, která loni vyšetřovala pětáct špiónážních případů. Zvláštní odbočku tam má nyní i americký vládní celní úřad pro svůj projekt Exodus, jehož posláním je zabránit tajnému vývozu pokročilé technologie do sovětského bloku. Sovětským státním občanům je vstup do Křemíkového údolí zakázán.

Budova sovětského konzulátu v tiché, zámožné čtvrti San Franciska je však ověněna nejnovější elektronikou jak vánoční stromek; a předpokládá se, že většina toho zařízení slouží výhradně k odposlouchávání komunikací z Křemíkového údolí.

Průmyslová mezipodniková špiónáž je v Křemíkovém údolí také velmi čilá. Loni bylo v Kalifornii odsouzeno několik vyšších úředníků mamutí japonské firmy Mitsubishi za pokus o odcizení klíčové dokumentace americké firmy IBM. A lanafi se tam víc než ve lothale. Ale hlavním líkadlem k přetažení zvlášť dobrého mozku z jedné firmy do druhé obyčejně nejsou peníze, nýbrž zase práce; nabídka náročnější a zodpovědnější práce nebo práce na zajímavějším problému.

(podle NY, listů.)

Hledáme

starší lrpělivou a laskavou paní, (vdovu, rozvedenou či i mladší dítětem, která hledá domov) k naší české babičce v Chicagu. Bydlet u ní, nakupovat, vařit a snadný úklid.

Vážné zájemkyně volejte během dne o další informace k dohodnutí si schůzky:
☎ 771-6665, nebo ☎ 656-7788.

Dr. Mikoláš Ferjenčík:

28. október 1918 a dnešok

Dejiny Čechov a Slovákov sú plné utrpenia, ale tiež aj plné statočnosti a viery v budúcnosť. Naše národy boli často postavené pred osudové rozhodnutia a že dosiaľ existujú je svedectvom, že rozhodovali väčšinou správne t.j. že volili cestu pravdy, i keď tato bola často trnistá a plná utrpenia. Vždy keď sme sa snažili pravdu nejak obísť sme nato krvavo doplácali.

Náš 28. október 1918 sa nezrodil náhodou a nebol ani darom. Západný náš spojenci sa dlho zdráhali či majú Rakúsko-Uhorsko rozložiť. Vieden aj Budapešť podnikli vo svete všetko, aby sa tak nestalo. Jednoznačný odpor a odboj našich národov doma. Naša aktívna vojenská účasť na všetkých frontoch prvej svetovej vojny a to aj v takej dobe, keď napríklad na západnom fronte ešte pred príchodom gen. Pershinga a jeho armády hrozila vyčerpaným armádám Francúzska a Anglie úplná katastrofa. Legendárny postup našich légii v Rusku, nadľudské úsilie našich reprezentantov na Západe, T.G.Masaryka, gen. M.R.Štefánika, Dr. Beneša, Dr. Kramára a ostatných nakoniec presvedčili spojencov, že sme zralí a schopní si spravovať a viesť naše veci sami. Tak sa zrodil spoločný, samostatný štát Čechov a Slovákov republika Československá. Ani ten najzarytejší náš nepriateľ nemôže vážne tvrdiť, že sa tento štát neuchytil a neprosperoval. Po každej stránke bol priamo vzorom pokrokového štátu. Mníchov, a to čo nasledovalo po Mníchove, bolo jasnou ukážkou a dokladom, že akékoľvek dohody sú len zdrahom papiera v rukách nesvedomitých a krátkozrakých politikov. Vydali nás na pospas Hitlerovi, ktorý väčšinu národa (a to aj Slovákov) chcel vystaňovať niekam na Sibir a ten zbytok zotročiť. Chceli sme sa brániť, ale ani to nám naši bývalí spojenci nedovolili. Mnoho našich ľudí utieklo do Poľska a pozdĺžie po pádu Poľska do Ruska, kde ich náš bývalý spojenc sovietsky

posielal do koncentračných táborov na preškolenie a tých nepoddajných, aby sa ich zbavil. Vo Francúzsku naše čs. divízie boli z mála, ktoré sa postavili na odpor postupujúcim Nemcom. Po pádu Francúzska usilovali sa dostať do Anglicka, alebo na Stredný východ. Všade, na všetkých bojiskách, kde sa bojovalo proti Nemcom, nachodíme našich vojakov a dôstojníkov, podobne, ako tomu bolo za prvej svetovej vojny. O odpore doma ani nehovorím. Tisíce našich kamarádov a spoluhojovníkov skončilo na popraviškách Gestapa, či už išlo o Slovenské národné povstanie, alebo o iný odpor doma. To čo nevyvražďili Nemci, to dokončili naši komunisti po februári 1948. Nie. Nie je ani možné, aby tieto nesmierne obete mohli a mali byť zbytočné. Duch odporu proti neprávu, láske k pravde a slobode žije v nás ako zdedená vlastnosť. Náš domov, i keď pod cudzou nadvládou, nie je ztratený a natrvalo zotročený. O našich doma nemusíme mať obavy. Vedú čo môžu a čo nemôžu. Komunistický režim je bezmocný proti tomuto tichému odporu, nech podniká čo podniká. Všetko čo sa im z niektoej stránky vyčíta ako nízka pracovná úroveň, šmeliny a pod., je samozrejmom reakciou na pomery, ktoré doma vládnu. Čo nám môže a má robiť starosti je stav, aký vládne medzi nami exulantami, emigrantmi a krajanmi. Je až neuveriteľné, ako sme rozložení, ako osočujeme jeden druhého, ako ochotne slúžime našim nepriateľom a ako nechápeme, lebo lepšie povedané nechceme pochopiť o čo vlastne vo svete ide, čo nám a s nami aj celému svetu hrozí. Soviety sa nevzdajú a ani nemôžu vzdáť cieľov a ideí na ovládnutie sveta, svetovou komunistickou revolúciou. Sú si dobre vedomí, že pokiaľ vo svete bude nejaká sloboda, lebo demokracia, môže ohrožovať samú existenciu Sovietskeho zväzu a ich komunistického systému. Nemôžu dovoliť, aby niečo z týchto ľudských hodnot

mohlo preniknúť a ovplyvniť život Sovietov a ich otrokov. Celý Sovietsky zväz je jedným obrovským koncentračným táborom, obohatý osnatými drotami, minovými poliami, betónovými ohradami, strielnami spojenými s nemilosrdným odstraňovaním akéhokoľvek odporu, bez ohľadu na ztráty ľudských životov (ktorý tam nikdy nemal a nebude mať žiadnu cenu) a obrovských materiálnych hodnôt. Jednat' so Sovietmi a s komunistami vôbec o nejakom zmierlivom riešení sporov, o nejaký modus vivendi, zníženie napätia, uzavieraní nejakých dohôd je len zbytočným marením času. Sovieti znajú len jeden mier, mier sovietsky. Z dohôd dodržiavajú len tie, ktoré slúžia im. Nie ich k ničomu neviaže. U komunistov, čo slovo to lož, a čo čin to násilie. Sú presvedčení, že čas pracuje pre nich; že demokracia, nákladná súťaž so Sovietmi nevydrží, že bude povolovať a ustupovať. Že tomu tak je, môže sa každý kdo sleduje udalosti vo svete sam presvedčiť. Je načase, aby sme aj my, uprchlíci, emigranti a krajanovia sa konečne prebudili pokiaľ je ešte čas a príležitosť, ktorú nám dáva súčasná vláda ktorá vie o čo ide a ako so Sovietmi jednat'. Berme si príklad z reči a záverov našej veľvyslankyne u Spoločnosti národov, ktoré predniesla, ako príslušníčka demokratickej strany na konvencii strany republikánskej.

Vysoké a šlachetné hodnoty slobody a ľudskosti sa nedajú uskutočniť prostriedkami nízkymi a slaboskými. Pre nás, prostých služobníkov národa a vlasti niet miesta pre alibismus a ústupky. Biele je vždy biele a čierne ostane vždy čiernym. Voda, do ktorej sa dostane i len kvapka špiny je nečistá. Každý sám pre seba sa musí rozhodnúť akou cestou chce kráčať. Bud' s nami, alebo s nimi proti nám. Hájiť pravdu, bez ktorej je sloboda nemysliteľná, a slobodu bez ktorej niet života, je povinnosť ľudská a mravná a nie otázka politiky.

CESTOVÁNÍ JEDNOTLIVÉ NEBO SKUPINOVÉ – kompletní služby – MNOHOLETA ZKUŠENOSTI – návštěvy příbuzných a známých z Československa i jiných zemí do USA – POMOC S DOKUMENTACÍ A PŘEDPLÁČENÍM LETENKY

Zařídíme dle Vašeho přání a k Vaší plné spokojenosti
Pro informace VOLEJTE nebo PIŠTE:

TRAVEL ADVISERS, INC.

1515 NORTH HARLEM SUITE 110, OAK PARK, IL 60302

Dagmar J. LAVIČKA

☎ (312) 524-2244

HOBBYIST SEEKS

„Patek, Pearl Queen“ and/or original „Star concertina“, „Excelsior“ - Concert Grand accordion.

First - class condition essential. Send Descriptions, prices to E.J., P.O.Box 4840, Chicago, IL 60680. ☎ 927-1989.

La Palma. — V pondělí 15. října se v salvadorském městě La Palma sešli na schůzi, která trvala čtyři hodiny, salvadorský prezident Napoleon Duarte a někteří vysocí členové jeho vlády s delegáty salvadorských guerillů, z nichž dva přiletěli z mexického hlavního města. Předmětem schůze bylo hledání cest k uzavření míru v Salvadoru a ke skončení pětileté občanské války, která si vyžádala už na 50 tisíc lidských životů a téměř zničila ekonomii země. Bylo to první setkání tohoto druhu od začátku této z Kuby uměle vyprovokované války. Do města La Palma při této příležitosti přijely tisíce salvadorských občanů z celé země. Jednání se konala v místním katolickém kostele; při nich byl také přítomen jako pozorovatel arcibiskup San Salvadora Arturo Riberay Damas. President Duarte řekl, že mírová jednání mohou pouze být usměrněna na podmínky, za kterých rebelové mají složit zbraně, začlenit se do demokratického procesu země a zúčastnit se v budoucnu voleb. Slíbil jim všeobecnou a neomezenou amnestii. Obě strany se rozhodly vytvořit osmičlennou komisi, z níž čtyři členové by byli jmenováni vládou a čtyři by byli vybráni guerillami. Úkolem komise bude koordinovat studium návrhů na uzavření konečného míru a připravovat budoucí schůze delegací obou stran. Příští schůze se má konat asi za měsíc. Po dobu této schůze ustaly všechny válečné operace na obou stranách; po skončení jednání válečné operace však znovu

pokračovaly. Guerillové prohlásili, že budou pokračovat ve svém boji, dokud v Salvadoru nevymizí vydráždění, hlad a bída a až bude dosaženo pravého míru sociálními reformami, demokracií a politickým pluralismem. Protože však obě strany chápou rozdílné pojmy reform, demokracie a pluralismu, bude to v Salvadoru asi ještě dlouho trvat, než se tam dospěje k uzavření míru, zvláště když se čeká, že pravicové politické směry a armáda zamítnou jakékoliv ústupky guerillům. Znalci komunismu a místních podmínek v zemích Latinské Ameriky varují presidenta Duarteho i USA před náhlou ochotou salvadorských i nikaragujských marxistů k vyjednávání. Považují to za taktickou „léčku“, protože guerillové i sandinisté chtějí získat čas. Manévry US loďstva na pobřeží Hondurasu zastavily salvadorským guerillům hlavní přísun vojenských zásob a zbraní z SSSR prostřednictvím Kuby. Američany vycvičené jednotky salvadorské vládní armády připravily guerillům několik citelných porážek a tak jim Moskva nařídila flingovat ochotu k vyjednávání, tím si vynutit předem některá místa ve vládě a v armádě, zúčastnit se voleb jen tehdy, přistoupí-li Duarteova vláda na jakousi jednotnou národně frontovskou kandidátku, a pak by byl v Salvadoru za krátký čas proveden politický puč podle československé šablony z února 1948 bez jediného výstřelu.

● ● ●
Filadelfie. — Specialisté univer-

LETEM

SVĚTEM

sity státu Pennsylvánie, za spolupráce asi 250 sumérologů ze severní Ameriky a západní Evropy, právě vydali první z 22 plánovaných svazků slovníku sumérštiny; vydání celého slovníku potrvá asi čtvrt století. US vláda poskytla na uskutečnění tohoto podniku \$810,000. Sumérská civilizace je totiž na kořeni západní civilizace. Sumérové, odlišní od Asyřanů a Babyloňanů, žili už asi 5,000 let před Kristem na dolním povodí řek Eufratu a Tigrisu, tam, kde dnes je Irák; jejich civilizace byla velmi vyspělá, vyspělejší než asyrská a babyloňská, jak v oborech vědy, techniky, zemědělství, obchodu, administrace, školství, práva, dějepisectví a medicíny, tak v básnictví a v umění. Sumérové psali klinovým písmem, které ryli na vlhké hlíněné tabulky; dosud se jich našlo na 30,000 a stále nové jsou objevovány. Jsou umístěny v museích v Bagdádu, v Paříži, v Londýně i jinde. Specialisté říkají, že psaná dokumentace o nich je dnes větší než je známá dokumentace o Číňanech, starých Římcích a jiných národech z doby před vynalezením knižtisku. Předsedou prací pro vydání tohoto slovníku je filolog Ake Sjöher, švédského původu. Sumérská civilizace dosáhla svého vrcholu asi 3,000 let před Kristem a jejímu vlivu neunikli ani Židé; potom však nastal mravní úpadek Sumérů, následovaný rychlým úpadkem i jejich kultury, a záhy potom Sumérové padli pod nadvládu Babyloňanů, vedených pověstným Hamurabim. Orientální ústav Chicagské university vydává od r. 1921 slovník staré asyrštiny; už bylo uveřejněno 17 z 22 projektovaných svazků. Z našich českých

filologů, který studoval sumérskou kulturu a je svým dílem mezinárodně známý, byl dr. Bedřich Hrozný (6. května 1879 v Lysé nad Labem). Jako uznávaný asyriolog už ve svých pětadvaceti letech se r. 1904 zúčastnil archeologických vykopávek v Tell Taanneku v Palestině a v r. 1915 rozluštil klinové písmo až do dotud neznámého jazyka chetitského. Jako profesor semitských jazyků a asyriologie Karlovy university, konal v letech 1924 - 25, vykopávky v Sýrii a v Turecku, kde objevil klinopisný kappadocký archiv z 3. tisíciletí před Kristem, a rozluštil i problém klinového písma Hittitů ze sumérsko-babylonského období.

● ● ●
Stockholm. — Stockholmský ústav „Karolinska“ udělil 15. října Nobelovu cenu z medicíny na rok 1984 třem vědcům, specialistům v imunologii, jejich objevy umožní, jak se doufá, zlepšení léčení různých nemocí, od alergií a infekčních nemocí až k AIDS a k rakovině. Jejich práce odhalily způsob, jak obrana lidského těla funguje v boji proti nemocem, a jak by bylo možno tuto obranu manipulovat, aby byla účinnější. Tyto objevy už byly uplatněny v léčení rakoviny a při transplantaci orgánů. Početní byli: 73 letý dánský vědec Niels Kaj Jerne, přední světový teoretik v imunologii v posledních 30 letech; 38 letý západoněmecký lékař Georg Koehler, který se má brzo stát ředitelem slavného Ústavu Max Plancka ve Frýburku; 57 letý Argentinec Cesar Milstein, předseda departmentu chemie proteinů a nukleárních kyselin na universitě v Cambridge v Anglii. Dne 16. října v Oslu, norská

Nobelova komise, udělila Nobelovu cenu míru na rok 1984 černošskému anglikánskému biskupu 53 letému Desmondu Tutu-ovi, který se stal „hlavním mluvčím pro mravní postoj proti nezákonné separaci ras“ v Jižní Africe. Biskup Tutu byl 21. října triumfálně uvítán ve městě Soweto u Johannesburgu, ústředí černošského odporu proti vládě bělošské menšiny v Jižní Africe; ve své řeči ujistil, že brzy afričtí černoši „zaplaví“ tamní bělošskou menšinu. Nobelovu cenu z fyziky na rok 1984 obdrželi 17. října dva profesoři fyziky na universitě Harvard: 50 letý italský vědec Carlo Rubbia a 58letý holandský vědec Simon van de Meer, za bádání v oboru „slabé síly“, jedné ze čtyř základních sil, existujících ve vesmíru. „Slabá síla“ vysvětluje záření slunce a radioaktivní rozpad. Obě vědci pracují v nukleární laboratoři CERN (European Center for Nuclear Research) ve švýcarské Ženevě. Dne 18. října obdržel Nobelovu cenu z chemie na rok 1984, 63 letý americký biochemik R. Bruce Merrifield; byl odměněn za své dílo, které přivedlo význačné pokroky v biochemii, molekulární biologii, ve farmacologii a v medicíně. Nalezl rychlou proceduru laboratorní výroby peptidů, základních stavebních bloků proteinů; tento nález velmi usnadní výrobu různých hormonů a jiných léků, užívaných v genetické technologii. Jeho objevy také umožní systematické prostudování strukturální základny toho, jak působí enzymy, hormony a antitělesa; už umožnily provést v době pouhých několika dnů různé procesy a pokusy, které si dříve vyžádaly celé roky a i desetiletí. Po druhé světové válce - po celých 26 let - obdrželi aspoň část Nobelovy ceny z chemie vždycky Američané, a tak je tomu i letos. Nobelovu cenu z ekonomie na rok 1984 byl pověřen Sir Richard Stone, britský profesor university v Cambridge, za svůj systém národního účetnictví, dnes užívaný po celém světě. Protože tento jeho systém je založen na poptávce a nabídce, není „použitelný“ v socialistických zemích, kde ekonomie je státem řízená. V základě Stone-ův systém státního účetnictví integruje biliony transakcí do národní ekonomie v určitém období a vyrovnává příjem, vydání a produkci v rámci podvojného účetnictví. Prof. Stone dal světu také svou ideu „hrubého“ národního

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;
hotové povlaky na deky ve všech velikostech.
Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;
soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;
sklad hotových prošíváných dek a polštářů z husího prachového peří a daeronu.
Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme — česky či anglicky.

Máme 45-letou zkušenost — a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAN RD., BERWYN, ILL. 60402

GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancerná

**K-H
Auto
Repair**

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

6619 - 21 W. Čermáková tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIČ

a
JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motoru
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

důchodu", které je dnes běžně užíváno na celém světě.

● ● ●
Washington. — Američtí vědci nyní oznámili, že na západním břehu jezera Turkana v severní Keňi byla objevena kostra asi 12 letého chlapce, starší asi 1,6 bilionu let. Protože tento chlapec byl vysoký 5 stop 6 inčů, je-li tento náález správně vysvětlen, byla by tím vyvrácena dřívější domněnka, že v těchto vzdálených dobách člověk byl drobné postavy. Kdyby tento 12 letý chlapec byl býval dospěl, asi by dosáhl výše šesti stop. Jiní vědci však vyslovují pochybnosti o skutečném stáří této kostry. — Tato prehistorická kostra byla objevena už letos v srpnu skupinou amerických vědců, vedenou prof. Alanem Walkerem z John Hopkins univerzity a známým anthropologem Richardem Leakym. O tomto objevu však byla podána zpráva teprve nyní po prvním prostudování nálezu.

● ● ●
Managua. — Předseda sandinistické vojenské junty Nikaragvy Daniel Ortega řekl 16. října, že Nikaragva nebude následovat příkladu Salvadoru a nebude vyjednávat s protivládními povstalcí, protože prý v obou zemích situace je rozdílná. Zatímco v Salvadoru guerilové bojují s podporou lidu proti sociální nespravedlnosti, v Nikaragvě prý guerilové provádějí agresi proti lidu. Bez pomoci ze strany Spojených států by se tam prý protirevoluční síly zhroutily samy sebou.

● ● ●
Pasadena, Calif. — Američtí astronomové pořídili pomocí 100 inčového dalekohledu ve hvězdárně Las Campanas u Serenu v Čile fotografii hvězdy Beta Pictoris, vzdálené od země 293 trilionů mil, se světlymi skvrnami, obklopujícími tuto hvězdu až do vzdálenosti 40 bilionů mil. Hvězdáři vysvětlují tyto skvrny jako důkaz toho, že zmíněná hvězda má svou vlastní sluneční soustavu, která je asi ve stavu zrodu. Její planety jsou tvořeny ze stejných hmot jako jsou utvořeny planety naší sluneční soustavy. Astronomové se domnívají, že naše sluneční soustava není ojedinělým zjevem, že formace slunečních soustav je běžná ve vesmíru, a že tedy asi i jinde ve

vesmíru existuje život. Tuto domněnku však ještě je nutno dokázat. US astronomové se domnívají, že fotografie hvězdy Beta Pictoris je prvním přímým důkazem existence jiných slunečních soustav ve vesmíru. Na možnost existence planet v blízkosti Beta Pictoris, upozornila už vloni US astronautická družice IRAS, která pracovala po dobu 10 měsíců po svém vyslání do vesmíru 25. ledna 1983. Jejím úkolem bylo hledat stopy po neviditelném infračerveném světle ve vesmíru.

● ● ●
Vatikán. — Papež Jan Pavel II. se rozhodl dovolit v určitých případech návrat ke staré latinské tridentské mši pro dobro starších kněží a jiných lidí, kteří se těžko přizpůsobují novému mešnímu obřadu, zavedenému druhým Vatikánským sněmem v r. 1963. Biskupové to budou moci dovolit pouze v ojedinělých případech a budou muset o každém případě podat hlášení do Vatikánu. Ti, kdo se budou o toto dovolení ucházet, musí veřejně prohlásit, že uznávají oprávněnost nového mešního obřadu. Schismatický arcibiskup Lefebvre a jeho následovníci považují totiž „novou“ mši za heretickou, a proto nemůže být řeči o jejich smíření s Vatikánem v důsledku tohoto rozhodnutí.

● ● ●
Washington. — Skupina odborníků washingtonského Ústředí pro strategické a mezinárodní studie při universitě Georgetown upozornila na to, že Spojené státy dosud plně zanedbávaly ochranu proti modernímu terorismu ve velkém měřítku uvnitř země. Náš průmysl, administrace, sociální a ekonomický život jsou tak úzce závislé na energii, komunikacích a dopravě, že dobře připravený a důsledně provedený teroristický útok pouze na určité, omezené části těchto oborů, provedený téměř současně, by byl schopen přivést rychle zhroutení celé země. Pouze malá, dobře vyškolená skupina teroristů, by například byla schopna dobře připravenými případy rázem přerušit elektrická vedení a plynová

potrubí aby velké části Spojených států byly izolovány od ostatku země. Celý severovýchod Spojených států by byl izolován na 2 až 3 týdny raketovým útokem pouze na třech místech tamního elektrického systému.

US bankovní systém by byl zničen sabotáží počítačů a elektornických systémů, užíváných pro přenos fondů; v přítomnosti US banky provádějí každé 2-4 hodiny přenosy asi trilionu dolarů. Vitální spoje by byly přerušeny vyhozením do povětří některých mostů a zablokováním některých kanálů, a přístavy by byly odfiznuty od světa na několik týdnů potopením lodí na úzkých průchodech k nim. Svrchu zmíněný ústav doporučil Bílému domu a Kongresu, aby bezodkladně podnikly potřebná opatření, aby US národ byl uchráněn před tímto nebezpečím terorismu.

● ● ●
Teherán. — Irán oznámil 18. října, že zahájil na střední frontě v krajině Saif Saad větší ofenzivu proti Iráku, že osvobodil 70 mil severovýchodně od Bagdádu 50 čtverečních mil iránského území, okupovaného Irákem, a že přitom usmrtil či zranil více než tisíc iráckých vojáků. Irák ze své strany oznámil, že prý útok Iránu odrazil a přitom usmrtil na dva tisíce iráckých vojáků. Tyto zprávy nemohou být ověřeny.

● ● ●
Londýn. — Británie podle příkladu Norska snížila 17. října ceny svého oleje o \$1.35 za barel. Toto rozhodnutí způsobilo zmatek na mezinárodních trzích nafty a čeká se, že tím bude učiněn nátlak na další snížení cen ropy v pozdější době. Anglie se rozhodla k tomuto kroku kvůli slabé poptávce po oleji na světových trzích. Hned pak 18. října Nigerie oznámila, že snižuje ceny svého oleje o 2 dolary za soudek. Kartel OPEC zahájil 21. října schůzi, aby hledal cesty, jak čelit „kritické situaci“, způsobené klesáním cen oleje. Snížení cen oleje by bylo blahodárné pro ekonomie rozvojových zemí Třetího světa, a také by po čase přivedlo sní-

žení cen gazolinu (benzinu) v západních průmyslových zemích; bylo by však nepříznivé pro ekonomii zemí, produkujících olej, a pro banky, které těmto zemím poskytly půjčky. Čeká se však spíše, že OPEC ceny svého oleje nesníží, a že asi sníží jeho těžbu; v tomto smyslu se už vyslovily Saudská Arábie, Kuwait, Libye a Venezuela. Saudská Arábie oznámila, že by byla ochotna snížit těžbu svého oleje o 1,5 milionu sudů denně. Také se čeká, že letos bude tuhá zima, a že tedy se poptávka po oleji znatelně zvýší. Proto je možné, že ceny zemního oleje se nesníží.

● ● ●
Jeruzalém. — Izraelská vláda úředně oznámila 4 podmínky, za kterých chce odvolat izraelskou armádu z jižního Libanonu: 1) Mírová armáda Spojených národů má být rozšířena, aby byla schopna obsazovat 10 mil široký pás mezi řekami Awwali a Zaharani, a to přes celou šíři středního Libanonu. 2) Území jižně od tohoto pásu by obsazovala jiholibanonská milice, vytvářená Izraelem, jejímž velitelem je libanonský generál Antoine Lahad. 3) Sýrie by se musela zavázat, že její armáda nepřekročí linky, ohraničující území, které nyní obsazuje. Rovněž nesmí dovolit, aby území, které obsazuje, bylo užíváno za základnu pro guerilové útoky proti území Izraele. 4) V této věci libanonská vláda bude jednat přímo s Izraelem pod patronací Spojených národů. — Ze soukromých pramenů pak bylo ještě

oznámeno, že Izrael by byl ochoten vyklidit velkou část jižního Libanonu i v případě, že by Sýrie tento plán neschválila: izraelská armáda by pak zůstala pouze ve východní části údolí Bekaa oproti sýrské armádě. Také se má zato, že Sovětský svaz by v Bezpečnostní radě vetoval každé rozšíření mírové armády OSN v Libanonu.

● ● ●
Washington. — Arthur Rudolph, dnes 78 letý, bývalý inženýr ve službách NASA, jeden ze 119 německých odborníků ve výrobě raket, kteří s Wernherem Braunem byli hned po druhé světové válce dopraveni do USA, zastával potom význačnou roli při sestrojení rakety Saturn-5, která dopravila astronauty na Měsíc. Nyní však byl US departmentem spravedlnosti donucen zřít se svého nabytého amerického občanství a opustit Spojené státy, protože prý bylo zjištěno, že je válečným zločincem. Za války byl vrchním ředitelem továrny na výrobu raket „V-2“, vykopané v podzemí v horách Harzu. Tam prý nechával v nelidských podmínkách udržit se až k smrti tisíce otroků: Židů, politických i náboženských vězňů a válečných zajatců. Tito lidé musili prokopávat tunely za kritického nedostatku světla, potravin, vzduchu a lékařského ošetření. Průměrně 12 až 13 hodin denně a spali v podzemí. Celkový počet tak utýraných lidí se odhaduje na 20 tisíc. Rudolph, který nyní žije v Hamburku v Západním Německu, prohlásil tato obvinění za nepravdivá.

Our 100th Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conven-
ience for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60548
PHONE: 442-5700

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁRSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

**Pronajme se byt
STARŠÍM LIDEM.**

Druhé poschodí, ŽÁDNÁ
domácí zvířata.

5433 W. 24th Pl.- Cicero

Volejte: .

☎ 863-4514

SPORT

I. národní liga kopané
V ČESKOSLOVENSKU

Českomoravská skupina:

9. kolo: České Budějovice – Zbrojovka Brno 2:0, Chomutov – SU Teplice 1:0, Třinec – Jablonec 1:0, VTJ Tábor – Škoda Plzeň 1:3, Mladá Boleslav – Česká Lipa 0:0, Gottwaldov (Zlín) – Hradec Králové 2:1, Xaverov Praha – Poruba 2:0, VP Frýdek-Místek – Ústí nad Labem 1:0.

Prvních pět týmů

v tabulce:

1. BRNO	15:5 15
2. TEPLICE	18:6 14
3. Č. BUDĚJOVICE	13:5 13
4. CHOMUTOV	6:3 12
5. TŘINEC	14:9 10

Slovenská skupina:

10. kolo: Spišská Nová Ves – Dunajská Streda 1:2, Považská Bystrica – Michalovce 3:2, Tre-

bišov – Nitra 1:1, Poprad – Prievidza 3:0, Senica – Humenné 1:0, ZTS Košice – Puchov 3:0, Trenčín – Levice 0:0, Dubnica – Martin 0:1.

Prvních pět týmů

v tabulce:

1. DUN. STREDA	19:4 17
2. POV. BYSTRICA	17:8 15
3. TREBIŠOV	15:6 13
4. NITRA	23:15 13
5. POPRAD	10:8 11

KOPANÁ VE SVĚTĚ

Kvalifikace pro MS 1986 v

Mexiku

2. skupina: NSR – Švédsko 2:0, Portugalsko – Československo 2:1, Branky: 14. min. Diamantino, 50. C. Manuel – 39. Janečka. Jak řekl trenér Josef Masopust: Čs. tým hrál příliš pasivně od začátku přenechal iniciativu soupeři, který hru dirigoval a zaslouženě vyhrál.

Nejlépe zahrál Prokeš, za ním ještě Berger, Jarolím a Janečka. Portugalci dominovali zvláště ve druhém poločase, kdy si vytvořili mnoho brankových příležitostí. Sestava: Mikloško (Ostrava) – Jakubec, Prokeš (oba Bohemians Praha), Fiala, Rada (oba Dukla Praha) – Zelecký (Bohemians), Berger (Sparta Praha), Ondra od 74. Levý (oba Bohemians), K. Jarolím (Slavia Praha) – Janečka (Bohemians), Knošiček (Slavia) od 72. Mičinec (Bohemians). Trenér Masopust, asistent dr. Hucko.

1. PORTUGALSKO	2 3:1 4
2. ŠVÉDSKO	3 4:3 2
3. NSR	1 2:0 2
4. ČESKOSLOVENSKO	1 1:2 0
5. MALTA	1 0:4 0

6. skupina: Norsko – SSSR 1:1.

1. ŠVÝCARSKO	1 1:0 2
1. JIRSKO	1 1:0 2
1. J. DÁNSKO	1 1:0 2
4. NORSKO	2 1:1 1
5. SSSR	2 1:3 1

Prátelské zápasy: NDR – Alžírsko 5:2, USA – Kolumbie 1:0, Guatemala – USA 4:0, hráči do 18 let: Portugalsko – Československo 1:0.

Kvalifikace pro ME hráčů do 21 let Portugalsko – Československo 0:1, Branka: 87. Kubík (Slavia Praha) z 20 metrů skákavou střelou. Vyloučení:

Elektrikářské práce:

Potřebujete opravit nebo nové elektrické vedení v domě, basementu, v garáži? Přidělat zásuvky, nové světlo či zavést zvláštní vedení k elektr. sušičce (dryer) a air conditionu?

Poctivá a rychlá práce. Volejte česky nebo anglicky: 852-2230

Litov – Belát (Dukla Praha).

1. ČESKOSLOVENSKO	1 1:0 2
2. ŠVÉDSKO	1 1:1 1
3. PORTUGALSKO	2 1:2 1

NSR ještě do bojů nezasáhl.

I. LIGA HOKEJE
V ČESKOSLOVENSKU

6. kolo: VSŽ Košice – Tesla Pardubice 8:2, Motor České Budějovice – Dukla Jihlava 4:2, TJ Gottwaldov (Zlín) – Dukla Trenčín 2:1, Sparta Praha – TJ Vítkovice 7:5, Zetor Brno – Škoda Plzeň 1:3, Slovan Bratislava – CHZ Litvínov 2:7.

7. kolo: Jihlava – Košice 5:3, Vítkovice – Č. Budějovice 0:4, Gottwaldov – Brno 5:1, Plzeň – Praha 1:1, Litvínov – Trenčín 5:3, Pardubice – Bratislava 3:0.

8. kolo: Č. Budějovice – Košice 3:6, Praha – Gottwaldov 0:5, Bratislava – Jihlava 0:4, Brno – Litvínov 3:3, Trenčín – Pardubice 4:3, Vítkovice – Plzeň 4:2.

Tabulka
po osmém kole:

1. KOŠICE	51:25 14
2. GOTTWALDOV	25:17 13
3. Č. BUDĚJOVICE	27:25 12
4. JIHLAVA	30:19 11
5. LITVÍNŮV	37:40 7
6. PRAHA	20:26 7
7. TRENCÍN	30:27 6
8. BRNO	17:20 6
9. PLZEŇ	21:25 6
10. PARDUBICE	21:27 6
11. VÍTKOVICE	24:34 6
12. BRATISLAVA	12:30 2

Nejlépe střelci: 9 gólů – Ihnačák (Košice), 8 – Lala (Č. Budějovice) 7 – Liba, Vodila (oba Košice), Ružička (Litvínov), 6 – Válek (Jihlava).

POK

ZE SVAZU
SVOBODNÝCH
ČS. SPORTOVCE
V ZAHRANIČÍSVAZ ČS. SVOBODNÝCH
SPORTOVCE V ZAHRANIČÍ
K 28. ŘÍJNU

Kdybychom měli soutěž o významu českých a slovenských organizací v zásluze o 28. říjen 1918, o vývoj a budování Československé republiky, československý sportovec by jistě obdržel jedno z prvních míst. Dlouho před první světovou válkou, která vedla k samostatnosti Čechů a Slováků, naše sportovní kluby propagovaly úspěšně naše národy. Po utvoření Československa, byl to československý sport, který dokázal světu, že jsme národem hodným nezávislosti a svobody.

Nejvyšší metu, kterou mohl československý sportovec dosáhnout, byla reprezentace ČSR v mezinárodních soutěžích, kde bylo vždy dbáno, aby nejen sportovní výkony byly maximální, ale aby také způsob života a vystupování reprezentantů bylo na vysoké úrovni.

Dnes, kdy mnohým z nás naše sportovní výkony putí minulosti, zůstává nám ta druhá část, kterou žijeme a reprezentujeme Českoslováka v cizině každý den. My, členové Svazu československých sportovců v zahraničí jsme hrdí na tento úkol, hrdí, že můžeme reprezentovat a propagovat jméno svobodného Českoslováka v zahraničí, a jsme si vědomi závazné odpovědi zůstat věrni 28. říjnu a vlasti.

Mistopředseda Svazu čs. sportovců v zahraničí

Vlád'a Zikán z Baltimore

Tajemník clevelandských sportovců Luhomír Hromádka, bude hrát se svým dechovým orchestrem „Old Style Bohemian Brass Band of Sokol Greater Cleveland“ v neděli 28. října v Detroit. Na programu jsou: hudba Františka Kmocha, národní písně, pochody a několik skladeb od Smetany a Dvořáka. Vystoupí také taneční skupina z Owosso, kterou řídí další býv. sportovec Antonín Čech.

Děkujeme Vám Vlád'o, Luboš, Tondo a Vávro!

Vávro Ryšavý z Washingtonu býv. významný čs. sportovec bude totiž slavnostním řečníkem na oslavě v „Rayburn House“ v kapitole, kde bude vzpomenu 40. výročí Slovenského národního povstání a 66. výročí založení Československé republiky.

zp

KARLIN HALL AND CLUB

MORTGAGE BENEFIT

5304 FLEET AVENUE

— SMORGASBORD —

Sunday, November 4, 1984

FOOD BY KARLIN LADIES AUXILIARY
FROM 1:00 P.M.

Music By JERRY POSPISIL
From 2:00 P.M.

Donation \$5.50

For reservations call:
Joe Kocab ☎ 883-4760

PŘIPRAVILI JSME PRO VÁS TYTO ZÁJEZDY:

15. prosince 84: Vánoční skupinový let do Československa
30. prosince 84: Zájezd na Karibské ostrovy (s prožitím veselého Silvestra na krásné lodi)
11. února 85: Jamaica - 14 dní OCHO RIOS
6. května 85: Stará Čína - 19-ti denní zájezda pro velký zájem opakujeme po třetí.
25. června 85: Doprovázený zájezd do Československa na Spartakiádu.
26. června 85: Další zájezd do Československa na Spartakiádu. Radi vám poskytneme další informace. Přihlaste se laskavě včas.

Vyřídíme návštěvu vašich příbuzných a přátel z Československa do USA a rovněž TUZEX.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

**PRAGUE SAUSAGE
& DELICATESSEN**

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁČÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250

Radi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

Príspevok Slovákov

do európskeho hnutia odporu

proti fašizmu a nacizmu

Martin Kvetko

Po zničení Československej republiky Hitlerom v marci 1939 východná oblasť republiky - Slovensko - žila ako autoritatívny a vazalský štát nacizmu s vnútornou právomocou ako ju nacistický Berlín povolil. Na tomto Slovensku vzniklo hneď v roku 1939 ilegálne hnutie odporu, ktoré sa s vazalským jeho postavením a s jeho nedemokratickým systémom neuspokojilo.

V tomto hnutí sa hneď od začiatku tvorili dve separátne tábory: občiansky, v ktorom sa združili všetky sily, ktoré ostali verné Masarykovej humanitnej demokracii, a tábor ľavicový, socialistický či komunistický. V ňom sa sústredili komunisti a ľavicoví sociálni demokrati a tem sa orientoval na „prvú ríšu socializmu“ - Sovietsky zväz. Občiansky tábor, jeho skupiny, mali čulé styky s československým zahraničným odbojom v Londýne a s jeho vládou, vedenou dr. Eduardom Benešom.

Komunistický tábor konšpiroval osobitne a snažil sa dostať do styku s exulantickou komunistickou skupinou v Moskve. Ale toto spojenie nebolo dost' systematické a nedocielilo trvalú kooperáciu komunistov s exulantmi v Moskve.

A tak, zatiaľ čo občiansky tábor sa skoro zjednotil na programe obnovenia nezávislého a demokratického štátu československého na princípe rovnosti českého a slovenského národa, komunistický tábor sa dlho zmietaľ v politickom chaose, ktorého krajné póly tvorili: na jednej strane Sovietske Slovensko, ktoré malo byť pripojené k Sovietskemu zväzu (Husák ešte aj na jar roku 1943 v memorande, ktoré pripravil pre moskovských komunistov, zdôraznil, že prečo hľadať cestu k Benešovi, keď istejšiu oporu možno mať v Stalinovi) a na druhej strane návrat k československej koncepcii za predpokladu, že sa - ako Husák formuloval 17. septembra 1944 v Banskej Bystrici - dohodneme s

Čechmi a nebudeme nútení hľadať iné riešenie.

Spolupráca medzi týmito dvoma táborami dlho neexistovala okrem sporadických stykov medzi jednotlivcami z oboch táborov, ktorí sa osobne dobre poznali. K nastoleniu systematickej spolupráce došlo až od decembra 1943, keď sa predstavitelia oboch táborov dohodli na programovom vyhlásení, známom ako takzvaná Vianočná dohoda, na základe ktorej sa vytvorila 6-členná, neskoršie 8-členná ilegálna Slovenská národná rada ako ústredný politický orgán hnutia odporu.

Oddelene konšpirovali a na odboj sa pripravovali dôstojníci armády, ktorí vytvorili na veliteľstve pozemných vojsk v Banskej Bystrici takzvané vojenské ústredie na čele s plukovníkom Jánom Goliánom. Aj toto vojenské ústredie malo styky s vládou v Londýne.

Krátko na to došlo aj k vybudovaniu stykov medzi ilegálnou Slovenskou národnou radou a vojenským ústredím.

Slovenské hnutie odporu takto zorganizované, pozorne sledovalo medzinárodný vývoj a najmä na frontoch, aby svoje prípravy k otvorenému konfliktu včas pripravilo a tak prispelo k porážke nacizmu a k oslobodeniu svojej krajiny.

Osobitnou cestou sa tvorilo partizánske hnutie, keď Sovietsi začali posielat' na Slovensko partizánov, ktorých úlohou bolo v tle nacistov zorganizovať partizánske záškodnícke skupiny zo slovenského obyvateľstva. Partizánske skupiny podliehali Hlavnému partizánskému štábu v Kijeve a tak sa vymykali z dozoru armádného velenia, ktoré nemohlo

akcie partizánov skoordinať s vojenskými operáciami, čím odboj veľmi trpel.

Slovenské rezistenčné hnutie prešlo do otvoreného bojového konfliktu s nacistickými vojenskými jednotkami, ktoré dňa 29. augusta prišli obsadiť Slovensko a tak zaistiť jeho priestor pre frontové operácie.

Ilegálna Slovenská národná rada vydala výzvu a prvé svoje uznesenie, že preberá vládnú moc na území Slovenska a ruší všetky nedemokratické a rasistické zákony Slovenského štátu a vyhlasuje obnovenie Československej republiky. Vojenské ústredie vydalo rozkaz k bojom s nacistami a vyhlásilo mobilizáciu. Tak vzniklo v strednej Európe, hlboko v tle nacistických vojsk vojenské povstanie, ktoré operačným rozsahom, časovým trvaním a intenzitou bojov sa radí na tretie miesto medzi hnutie odporu európskych národov hneď po juhoslovanskom národno-oslobodzovacom boji a poľským povstaním vo Varšave.

Slovenské národné povstanie sa prihlásilo do tábora spojencov a v organizovaných akciách armády, ktoré trvali dva mesiace, viažalo sedem nacistických divízií. Spojenci uvítali nového člena spojeneckej rodiny a prezident Roosevelt vydal deklaráciu, ktorou vyhlásil povstaleckú armádu, bojujúcu na Slovensku za spojeneckú armádu, ktorá je chránená medzinárodnými dohodami ako ostatné spojenecké armády.

To je príspevok Slovákov do svetového zápasu s nacizmom a fašizmom. Nebolo však dosiaľ náležite zaradené do histórie európskych hnutí odporu a nešlo dosiaľ náležite

ocenené. O jeho bojovom príspevku sa na západe okrem Nemeckej spolkovej republiky, kde vyšlo dosiaľ o ňom niekoľko publikácií, málo vie. Heroizmus malého slovenského národa nebol dosiaľ ohodnotený.

Pre slovenský národ je jeho význam dvojaký: predne ten, že prispel za mimoriadne ťažkých pomerov, keď sa mu nedostalo od spojencov náležitej pomoci, k porážke nacizmu a potom ten, že Slováci ako národ sa týmto činom vrátili do rodiny európskych demokratických národov a tak dokázali, že s kolaboráciou s nacizmom nemajú nič spoločné. Pre československú vec je dôležité tým, že vyhlásilo obnovenie spoločného štátu na domácej pôde.

Pri 40. výročí považujeme za potrebné zdôrazniť najmä ten druhý aspekt. To nielen preto, že je to historický fakt, ale aj preto, že v exulantických kruhoch zo strednej a východnej Európy sa už ozvali hlasy, ktoré obviňujú Slovákov ako celok, že za 2. svetovej vojny sa vraj úplne sfašizovali. Skutočnosť, že okrem Poliakov ani

jeden iný stredoeurópsky národ nebol v stave zorganizovať niečo podobné a postaviť sa so zbraňou v ruke proti nacistickým okupantom, takéto obvinenie dostatočne vyvracia na tom, že sa Slováci za 2. svetovej vojny, kedy slovenskí vojaci bojovali aj v československých jednotkách na východnom i západnom fronte, a že povstali doma so zbraňou v ruke proti nacizmu, aby sa ako národ prihlásili k demokracii a k pravému sociálnemu pokroku, nič nemeň ani tá okolnosť, že komunistický režim v Československu všestranne falšuje históriu povstania a predstavuje ho len ako komunistickú akciu.

**

O autorovi: Dr. Martin Kvetko bol priamy účastník Slovenského národného povstania, jeden zo 40. členov povstaleckej Slovenskej národnej rady v Banskej Bystrici, neskoršie člen slovenskej vlády v Bratislave a člen československého parlamentu. Žije v New Yorku a je politicky činný v slovenských a československých exulantických organizáciách.

(z Londýnskych listů)

NA VÁNOCE DO ČESKOSLOVENSKA

Odlety 12. a 20. prosince. Cena: Chicago-Praha \$740.00

New York-Praha \$595.00

ARIZONA BUS TOUR: 12ti denní zájezd do slunné Arizony. Odjezd z Berwynu 25. února 1985. Jediněčná cena \$529.00 za osobu při ubytování po dvou, včetně: 11 nocí prvotřídní ubytování, 11 večerí, moderní motorcoach, prohlídka Phoenix, Tuscon, Grand Canyon a jiných zajímavých míst.

BUS TOUR NA MILWAUKEE FOLK FAIR. Neděle 18. listopadu, cena \$17.50 včetně busu a rezervované vstupenky na odpolední představení národnostních skupin. **TUZEX,** oblíbený dárek vašim drahým, pošlete včas než bude předvánoční nával.

ZÁJEZDY na Jamaicu, Bahamas, Arubu a ostatní Karibské ostrovy. Za velmi výhodné ceny.

Napište nebo zavolte o podrobné informace

☎ 312-749-1333 nebo ☎ 312-242-1512

Dále nabízíme zvláštní, velmi výhodné nemocenské pojištění pro návštěvníky z Evropy.

WEBER TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402

TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine quality beers, wines, liquors

Známe oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-18-18

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES WE SPECIALIZE IN PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- "Special Homemade" cukroví
- Velmi chutné máslové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

☎ 228-2254

HLEDÁ VÁŽNÉ SEZNÁMENÍ

„Český lékař. 53 let z New Yorku, hledá bezdětnou ženu do 40 let za účelem založení rodiny s dětmi.“

Pište na značku

„Spokojený domov“ do našeho listu.

Možno objednat telefonem, laskavě a rychle obsluhu český i anglicky

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Main Bank
3322 South Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois 60402
Manor Branch
5919 West 35th Street
Cicero, Illinois 60650
ALL PHONES: 484-0800

Z ÚŘADOVNY NÁRODNÍHO SVAZU ČESKÝCH KATOLÍKŮ

RESOLUCE (dokončení)

15) Msgr. dr. Karlu Vránovi, rektoru římského Nepomucena, všem jeho spolupracovníkům a bohoslovcům, posíláme z naší XXII. konvence v Clevelandu srdečné pozdravy s projevem upřímné radosti u příležitosti 100 letého výročí od založení „České koleje“ v Římě, které právě v těchto dnech v Římě oslavujete. Zlatým hřebem oslav bude návštěva sv. Otce Jana Pavla II. v Nepomucenu - zítra v neděli 30. září - již se nepřímo cítí poctěn i náš Národní svaz českých katolíků v Americe, protože stál u kolébky stavby

dnešního Nepomucena a podle svých možností tento zásluhový výchovný ústav pro kněze vždy podporoval, podporuje a chce mu věnovat svou přízeň i v budoucnu.

16) Krajanskému katolickému spolku Sokol-Orel v New Yorku, k jeho 75 letému jubileu trvání upřímně blahopřejeme. S povděkem a nemalou hrdostí vzpomínáme jejich dlouholetou a vytrvalou práci v katolické výchově těla i ducha.

17) Taktéž si právě letos připomínáme, že před 75 lety v Čechách a na Moravě rozkvétající tělovýchovné hnutí křesťanských sociálů nazvalo svou organizaci „Orel“ a na svém prvním sletě ve Vyškově (5. září 1909) přijalo z rukou nepřátel svůj krvavý kříst. Orelský boj v obraně víry, církve a vlasti pokračuje dodnes. Proto zdravíme umlčené a pronásledované věřící ve vlasti, a také vítáme dnes v našem středu zástupce Čs. Orla v exilu. Se společným úsilím, obětmi a modlitbou hledíme vstříc budoucnosti v naději na plnou svobodu našeho lidu ve staré vlasti.

18) XXII. konvence NSČK se také zabývala rozhlasovým vysíláním do Československa, především vysíláním náboženských pořadů. Vyslovila se s uznáním o velkém počtu těchto pořadů, vysílaných v češtině a slovenštině na několika stanicích v Evropě a ve Spojených státech. S politováním však přijala informace a stížnosti na obsah, úroveň, kvalitu a hlavně časové zařazení náboženských pořadů v rádiu Svobodná Evropa. S ohledem na současnou situaci Církve v Československu, konvence pokládá za nutné a naléhavé, aby do stavu redaktorů byli přijati jeden český a jeden slovenský katolický kněz, jako tomu bylo v Mnichově po více než dvě desetiletí od založení této stanice - (až do doby, kdy byli propuštěni s úsporných důvodů) - a jako tomu je dodnes v jiných národních odděleních RFE. Přispěje to nepochybně ke zvýšení úrovně této stanice. O tom, co v této věci má být podniknuto, rozhodne během příštích měsíců k tomu zvláště ustanovený výbor. - Příští konvence NSČK se bude pravděpodobně konat - s Boží pomocí v Los Angeles v Kalifornii.

Z došlých pozdravů XXII. konvenci NSČK v Clevelandu, Ohio.

*Dopis od nřd. Otce biskupa
Jaroslava Škarvady s podpisy
účastníků oslavy 100. výročí
od založení*

1. české koleje v Římě.

Řím na svátek sv. Václava 1984. Čeští kněží shromáždění se svým biskupem Jaroslavem Škarvadou na oslavách stého výročí založení české koleje v Římě, zdraví své americké krajany, kteří se sešli na XXII. konvenci Národního svazu českých katolíků v Clevelandu, zvláště nejř. biskupa Jana L. Mořkovského, nejř. arcibiskupa Daniela W. Kučeru a předsednictvo, a vyprošují tomuto zasedání i celé práci zásluhně krajanské organizace v Americe Boží požehnání.

*Jaroslav Škarvada,
bř. biskup litoměřický*

*Dopis od Msgr. Dr. Karla
Vrány, rektora Nepomucena*

Řím, 28.9.1984
na svátek sv. Václava
Drazí a milovaní přátelé ze Svazu,

chei Vás všechny co nej-
srdečněji pozdravit z Říma a
hlavně z našeho Nepomucena.
Zeela zvláště zdravím pana bis-
kupa Mořkovského. Těším se
na shledání s ním v Římě v
měsíci říjnu. Father Esterka
Vám poví osobně o všem, co zde
viděl a zažil. Podařilo se nám

opravit naši kolejní budovu. Po
55. letech to už nutně po-
třebovala. Zvelebili jsme
zahradu a vylepšili zařízení na
vytápění. Prozatím přišli letos
tři noví studenti: dva Češi a
jeden Slovák. Mnozí z Vás znají
Franka Koukala, který se
rozhodl pro kněžství. V těchto
dnech jsme také vzpomínali na
stoleté výročí založení první
české papežské koleje
Bohemicum v Římě. Svátý Otec
nám slíbil, že nás v
Nepomucenu navštíví - a to v
neděli odpoledne 30. října.
Požádám jej, aby Vám poslal
své apoštolské požehnání -
celému Svazu. Vy si toho op-
ravdu zasloužíte. Bez Vaší
pomoci v minulosti by
Nepomucenum nebylo nikdy
postaveno. Bez Vašeho přispění
by dnes nemohlo plnit svůj úkol.
A jestliže se díváme s důvěrou
do budoucnosti, pak je to proto,
že Svaz za námi stojí a nám - naší
české koleji - projevuje stále
svou věrnou přízeň a podporu.
Všem Vám dnes vyslovuji up-
římné „Zaplat' Pán Bůh“ za vše-
chno. Vy víte, že udržení
Nepomucena je velká věc pro
naši drahou vlast, pro naši čes-
kou církev, která dnes žije v
ponížení a nesvobodě. Mohu
řici jménem našich doma v Čes-
koslovensku a všech nás v
Nepomucenu, že Svaz českých
katolíků v Americe je naší
stálou, velkou světloú nadějí.
Bůh Vám všem žehnej.
S hlubokou vděčností Váš
mons. Karel Vrána, rektor

Dr. Leopold Rozbořil:

Před 40. lety 28. říjen 1944 u Dunkirku

28. říjen byl od r. 1918 oslavo-
ván rozličným způsobem; veřej-
nými projevy na náměstí vesnic
a měst, průvody legionářů,
Sokolů, Orlů a jiných or-
ganisací, vojenskými přehlíd-
kami, přednáškami a
akademii na školách, kul-
turními podniky a slavnostními
články v novinách.

Jen několik set mužů dodnes
vzpomíná na historicky
jedinečnou oslavu 28. října v r.
1944 - na oslavu tankovým
útokem.

Toho nedělního rána se
rozhnuly motory tanků čsl.
brigády soustředěné ve vesnici
Ghyvelde, asi 30 km na
severovýchod od Dunkirku. Byl
jsem velitelem tanku Cromwell.
Ve věži byl se mnou střelec a
radiotelegrafista, dělo a
kulomet. V předu vedle řidiče
byl přední střelec s kulometem.
Tedy 5 mužů s velikou palební
síloou. Vyjeli jsme ulicí vesnice
směrem přímo na Dunkirk.
Neměli jsme však za úkol dobýt
pevnost Dunkirk, na to nás bylo
málo. Měli jsme vyčistit prostor,
kterému se říká „země nikoho“
od německých předních jed-
notek a zjistit jak daleko je další
obránné pásmo německé ar-
mády.

Jeli jsme úzkou ulicí v zást-
upu. Brzy jsme byli za vesnicí a
miřili jsme ke skupině domů.
Pěšáci seděli vzadu na tancích.
Tank za tankem přijel před
domy obsazené Němci. Zastavil
jsem tank před nám určeným
domem. Střelec ve věži, Franta
Doležal, již otočil věž s dělem i
kulometem na dům. Volám do
mikrofonu: „Kulometem do
oken a dveří!“ Kulomet se
zlostně roztřákal. V domě se
nikdo nehýbal - žádný odpor.

Zastavil jsem palbu a mávnul na
pěšáky, kteří se skrývali za tan-
kem. Ti se rozběhli, obklíčili
dům a házeli ruční granáty do
oken. Za chvíli se ozvaly hlasy z
domu, že se Němci vzdají. Vyc-
házeli se zvednutými rukama,
nervózně se rozhlíželi, měli
strach. „Ted' je to obráceně,“
myslel jsem si vzpomínaje na 17.
listopad před pěti lety v
Kounicových kolejích v Brně.
Tehdy jsme to byli my, kteří
jsme stáli před bodáky esesáků v
pozoru a v obavách o svůj osud.
„Dnes jsme my překvapili vás,
my dnes máme velkou převahu
ve zbraních a jste to vy, ta
slavná, nepremožitelná
„Wehrmacht“, kteří se chvějete
strachem, jak s vámi naložíme!“

Nebyl však čas na vzpomínky.
Pěšáci odváděli německé
zajatce ze všech domů a naše
tanky se znovu rozjízděly. Ze
zástupu jsme se rozjeli vějířo-
vitě po velké louce. Tanky,
které byly přede mnou se
rozjely vlevo a vpravo, a nyní
jsme jeli všichni vedle sebe v
řadě. Byl to nezapomenutelný
pohled na hučící tanky, s hro-
zivě namířenými děly,
pohybujícími se po louce
směrem na Dunkirk. Byl to také
nepopsatelný pocit síly a vol-
nosti, ba přímo jakéhosi éteric-
kého opojení.

Krajina před námi byla
typická pro ten kus Francie -
louky rozdělené živými ploty, tu
a tam farma se stodolou. Vzp-
omínka na podobnou krajinu u
města Palaise, kde jsme byli v
srpnu na cvičení, schladila moje
opojení. Tam po invasi se
odehrála velká tanková bitva a
louky byly posety zničenými
tanky obou armád. Protitank-
ová děla, ukrytá za živými ploty,
byla hrozným nepřítelem tanků.
Vlezl jsem tehdy do kanadského
Shermana, jehož vnitřek ještě
páchl krví. Na dně věže ležel
dopis od dívky z Kanady
... „Mike, come home soon. I

love you so much...“ Ale Mike
se domů nikdy nevrátil.

Vystrázně, pozoruji krajinu
před sebou. V tom volá Franta:
„Pět minut v pravo se něco hýbe
v tom živém plotě!“ „Přejed' to
kulometem!“ rychle od-
povídám. Franta zaměřuje a
střelí. Několik postav vyběhlo z
plotu a zmizelo v zemi. Přijíždí-
me blíž a zleva se také přib-
lžuje jiný náš tank s pěšáky. Ti
seskočili, přiběhli ke vchodu
bunkru a vyzvali Němce, aby se
vzdali. Dávka ze Sten gunu
Němce přesvědčila. Vylezli a vz-
dali se. Bylo jich asi sedm.
Zajeli jsme k plotu. Za ním bylo
protitankové dělo s otevřeným
závěrem a připraveným
nábojem. Miřilo směrem odkud
jsme přijeli. Franta jim to
pokažil... Poškodili jsme ten
protitankový kanón dvěma vý-
střely z našeho děla. Jen několik
vteřin a náš tank mohl být
násilně zastaven na té louce a
pak by tam stál a páchl krví. Já
jsem neměl při sobě milostný
dopis, ale snad Franta měl - od
své věrné manželky. Byl by
býval měl čas ještě jednou ho
přečíst než by mu vypadl z ruky?

A pak přišel rozkaz k návratu.
Nemohli jsme postupovat dále,
vzdálili bychom se příliš daleko
od naší základny. Na zpáteční
cesta do Ghyvelde se nic
neudálo. Náš útok byl velmi ú-
spěšný. Zajali jsme přes 400
Němců, řadu jsme zabili a zničili
jejich vyzbroj. Sami jsme
neměli žádné ztráty.

Jsou dny v životě člověka,
které jsou vryty v jeho paměti
po celý jeho život. Takovým
dnem pro mne byl 28. říjen před
čtyřiceti lety u Dunkirku.

LÉKÁRENSKÝ TELEFON:
481-0106

DOMÁCÍ TELEFON:
749-0281

Poslání léku vašim příbuzným domu či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLECEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLECEK, R.P.H.

Naproti berwynské radnici

6705 WEST 36th STREET, BERWYN, ILLINOIS 60402

DOPORUČTE
Hlas národa
SVÝM
PŘÁTELŮM
A ZNÁMÝM

Opět jeden dvacátý osmý říjen ... Bilance a zamyšlení

(Pokračování ze str. 1)

ZAČÁTKY ČSR
NEBYLY ZROVNA LEHKÉ!

Začátky republiky byly tak těžké, že se zdály pro mladý stát nezvládnutelné. Nejprve odmítli německé oblasti existenci čsl. státu a vytvořily 4 autonomní správní oblasti, které se přihlásily k Rakouské republice. Jen po ostrých zákrocích spojenců a po té, když poražené Německo odmítlo vojensky podpořit požadavky Němců, mohly být i okrajové oblasti spravovány pražskou vládou. Na Slovensku byl komunistický režim Bely Khuna likvidován až v srpnu 1919. Poválečná bída, nedostatky v zásobování, rozklad nejsilnější sociálně demokratické strany, založením strany marxistické levice, která se v květnu 1921 přejmenovala na KSČ, její revoluční pokusy o převzetí moci, obsazení ústředního sekretariátu sociálně demokratické strany, protesty a demonstrace proti nedostatkům v zásobování, které dosáhly takového stupně, že i ministr vnitra se neodvážil proti drancující luze poslat pořádkové jednotky - to všechno nebylo zrovna slibné začátky nového státu. Projevy anarchismu, opozičnosti a radikalismu dosáhly takového stupně, že americký novinář napsal po návštěvě Československa, že „český člověk dělá dojem psychosou stíženého“, a že „největším průmyslem Čechů je politika“. Dr. Beneš varoval z pařížské konference, že náš veřejný život - jak se jeví posuzovateli z ciziny - je příliš rozvášněný, že všechno je jaksi podrážděno..., že vzniká dojem neklidu, jistého sklonu k anarchismu, vládní neurvalost a rozpoutání vášní, přehánění stranických bojů a demagogií“. A jeden bývalý staročeský poslanec se vyjádřil na sklonku života k tehdejšímu stavu naší země: „Já to vždycky říkal, že my sobě vládnout nedovedeme.“ Když se dr. Kramář ujímal po dvacátém osmém říjnu vlády, volal s pohnutím: „Celý národ sešel se tak sjednocen, jak to Tvoje, Národe, historie nepamatuje!“ Ale za šest měsíců se národ rozešel do politických stran, které začaly tvrdě bojovat o moc. Volalo se po nápravě, byli vyzýváni legionáři, aby udělali pořádek. Žádalo se, aby prezident Masaryk vládl diktátorsky. Ale ten pochopitelně odmítl.

Jak vidět, poměry v první republice se nepodobaly žádné idyle. Připočítáme k tomu

skutečnost, že po deseti letech samostatnosti zasáhla republiku světová hospodářská krise, zasáhla ji nebezpečněji než jiné státy právě proto, že jako průmyslový stát s nadměrným exportem jsme byli zranitelnější než jiné země. V zemi bylo na sklonku dvacátých let a na začátku let třicátých přes 1 milion nezaměstnaných. Skoro čtyři roky ležel nad zemí stín nebývalé hospodářské deprese, jejíž následky a nebezpečí se nemohly ani odhadnout. V té době už nastupoval v sousední německé říši nacismus a s ním smrtelné nebezpečí pro náš stát, nebezpečí, které v Mnichově znamenalo konec Masarykovy republiky, konec samostatnosti a začátek morální a fyzické likvidace naší národní podstaty.

NEZAPOMÍNEJME VŠAK
HLAVNĚ NA TO DOBRÉ.
CO SE PODAŘILO ZA TU
KRÁTKOU DOBU VYTVOŘIT
A USKUTEČNIT.

Pokusme se bilancovat: V r. 1918 svoboda, do poloviny r. 1921 nebezpečí vnitřního rozvratu, 1922 - 1928 šest šťastných let, 1929 - 1934 světová hospodářská krise, 1935 - 1938 ohrožení republiky nacistickým diktátorem a Mnichov. Pouhých šest či sedm let klidu pro stát, který pro své menšinové a jiné problémy potřeboval podle Masaryka nejmeně 30 let, aby zapustil pevné kořeny a zajistil svou existenci. Nicméně: at' sebe přísněji účtujeme, musíme konstatovat:

Zatímco se v našem sousedství rodila jedna diktatura za druhou, v Československu se udržel demokratický systém a Češi a Slováci dokázali, že si umí vládnout a řídit svůj stát lépe než řada jiných evropských národů. Někteří kritikové k tomu dodávají, že to bylo jen proto, že jsme měli v čele státu T. G. Masaryka. To je jen kus pravdy. Měli jsme schopné politiky i v politických stranách. Vzpomeňme jen na to, jak se osvědčili během dlouhé Masarykovy nepřítomnosti v úřadě po jeho vážném onemocnění v lednu 1921, právě v době, kdy vnitřní situace byla, jak už tu zmíněno, zlá. Tehdy se vůdcové hlavních politických stran pod tlakem situace dohodli, že udělají všechno, aby republika přežila krizi, která ohrožovala když ne její existenci, tedy určitě její parlamentní demokratický systém. Bylo jich pět: Švehla, Bechyně, Srámek, Stránský a Rašín. Odtud se této instituci říkalo „Pětka“. Nebyla zakotvena v ústavě. Neměla žádné stanovy, žádné orgány. Opírala se jen o přesvědčení, že

republika musí překonat nezdavé politické stranictví, sobectví a politický radikalismus, a že se musí státotvorně strany dohodnout na nezbytných kompromisech. Jinými slovy: že se národ musí vrátit k politickému rozumu.

Na rozdíl od neklidného vývoje v jiných státech se Československo vyrovnávalo po první světové válce s politickými a nacionálními problémy demokratickou a ústavně legální cestou. I v hospodářsky neurovaných poměrech zavedlo dříve než kterýkoliv stát po první světové válce, pokrokové sociální zákonodárství a na tehdejší dobu pozoruhodný systém sociálního pojištění a pozemkovou reformu.

Československý stát konsolidoval brzy po válce svou měnu - Čsl. korunu - natolik, že patřila k nejstálějším měnovým jednotkám poválečné Evropy. Byla na peněžních bursách plně honorována a v bankách na celém světě volně směnitelná.

Občané státu mohli plně vykonávat svá občanská práva, jak je zajišťovala ústava. Čsl. volič rozhodoval suverénně o tom, kdo ho má zastupovat v parlamentě a ve vládě. Mohl bez obtíží cestovat nebo emigrovat, mohl bez obav vyznávat své náboženské či politické přesvědčení, otevřeně kritizovat svou vládu.

Naše kultura se mohla rozvíjet bez státní kontroly, nebylo třeba k vydávání knih a tisku ani státního, ani stranického souhlasu, ani přidělu papíru.

Čsl. stát se snažil řešit i v nepříznivé a neklidné situaci složitý problém menšinový. V Československu žilo šest národních a národnostních skupin. Mnohé z nich byly vystaveny protistátní propagandě zevnitř i zvenčí. Stupňovala se zejména poté, co se v Německé říši dostal k moci hitlerismus. Ústava z r. 1920 zajišťovala ochranu menšin, jaká v té době byla vyjimečná. Německá menšina byla od r. 1926 zastoupena v několika vládách republiky nepřetržitě až do Mnichova. Jen skutečnost, že mladému státu nebylo dopřáno delšího období klidu a normálního vývoje, zabránila tomu, že se nenaplnil plán prezidenta Masaryka, aby se Československo stalo vzorem státu, který zabezpečí rovnost všem občanům bez rozdílu jazyka podle švýcarského vzoru.

Československý stát se těšil vážností a uznání na mezinárodním fóru, zejména ve Společnosti národů, pro svůj přínos k budování mezinárodní spolupráce a míru mezi národy. V zahraničí měl čsl. stát pověst státu spořádaného a ostrova de-

mokracie uprostřed totalitních a autoritativních režimů.

Dodejme ještě, že nikdo nám nezavázal svobodný stát nedaroval. Museli jsme si ho vydobýt jak na bojištích tak na mezinárodních diplomatických parketách. Byl to boj celého národa, na němž se podílely: vojenské jednotky - legie - na ruském, francouzském a později i italském bojišti, utvořené z dobrovolníků a doplněné ze zajatců a českých desertérů z rakousko-uherské armády, domácí odboj, vedený nejprve mafii a později většinou českých politiků, a konečně v zahraničí dokonale organizovaný a inteligentní boj diplomatický pod vedením Masaryka, Štefánika a Beneše. Naše legie se vyznamenaly obzvláštní statečností. Před zahájením pařížské mírové konference po první světové válce prohlásil francouzský prezident Poincaré: „Čechoslováci si právo na nezávislost vybojovali na Sibiři, ve Francii a v Itálii.“

Schůzka Walesa-Kuroň

Lech Walesa se 13. září ve svém bytě sešel s Jackem Kuroňem. Jak sdělila Danuta Walesová dopisovateli francouzské agentury Agence France Press, byla tato schůzka dlouhá a velmi užitečná. Kuroň se dostal do Walesova bytu v gdaňské čtvrti Zaspa bez jakýchkoli potíží ze strany bezpečnostních orgánů. Když Walesu hodlal navštívit 24. srpna byl na cestě zadržen příslušníky milice. Jacek Kuroň byl propuštěn z vězení teprve v červenci, v rámci amnestie pro politické vězně, po dvou a půl letech vyšetřovací vazby. Walesa s Kuroňem na schůzce zhodnotili současnou situaci v Polsku a dohodli se na dalším společném postupu. Ke stejné shodě dospěl Walesa také s Adamem Michnikiem, se kterým se sešel minulý měsíc.

Dopisovatelé akreditovaní v Polsku se také dozvěděli, že 150 občanů města Wrocław protestovalo proti bezdůvodnému uvěznění dvou bývalých předáků místní organizace Solidar-

Celkový počet naší zahraniční armády byl, podle Masarykovy „Světové revoluce“, 128.000 mužů, navíc 54 tisíc italské domobraný, která se formovala po příměří a hlavně se podílela na bojích proti maďarským jednotkám, které vpadly pod vedením komunisty Bely Khuna na Slovensko. Celkem padlo z legionářů na čtyři a půl tisíce Čechoslováků. Boje na Slovensku si vyžádaly další tisíc obětí na životech a 3.000 raněných.

ZÁVĚREM

To všechno není špatná bilance a nemusíme se za ni stydět ani omlouvat různým novinářům a komentátorům, kteří v exilu nešetří povýšenou kritikou národa, z něhož sami vyšli. Avšak o tom až zase někdy jindy.

ity, Władysława Frasyniuka a Jozefa Pinióra. Byli odsouzeni ke dvěma měsícům vězení za to, že se 31. srpna zúčastnili oslav 4. výročí podpisu gdaňských dohod, jimiž vláda legalizovala nezávislé odbory Solidarność. 150 vřavslavských občanů podepsalo protestní list, adresovaný policejnímu prefektovi oblasti, Januszi Owczarkovi. Dokazují v něm, že uvěznění Frasyniuka a Pinióra je naprosto protiprávní a žádají, aby v duchu politického realismu došlo k revizi celého případu.

Minulou sobotu došla do Chicaga zpráva, že v Polsku policie unesla mladého kněze, který nabádal mládež k věrnosti ideálům Solidarity i z důvodů křesťanské neohroženosti. V Chicagu proti jeho únosu ihned protestovalo několik desítek Poláků před polským konsulem. Ačkoliv jich bylo mnoho zaměstnáno na chicagském Folksfairu, přesto se jini ihned zorganizovali a šli i v dešti protestovat. Inu, je jich v Chicagu víc než nás, a za svými knězi a svobodou si stojí i nutnou obětavostí.

Prosba k našim kanadským

Prosíme naše kanadské čtenáře, aby své předplatné vyrovnávali v USA dolarech.

Roční předplatné Hlasu národa pro USA - 30.00 US dolarů a pro Kanadu US \$32.00.

O tuto laskavost Vás prosíme, poněvadž v poslední době naše banka, které Vaše kanadské peníze k výměně posíláme, zvyšila za tuto službu svoji sazbu, která je neúměrná a pro nás opravdu neúnosná.

Děkujeme Vám předem za laskavé pochopení a podporu naší práce.

Redakce

ZÁJEMCI O ČESKOU HUDBU A MILOVNÍCI BEDŘICHA SMETANY NASLOUCHEJTE

v neděli 28. října od 1 hod. do 3 hod. odpol. vysílání stanice WFMT (98.7 FM). Po celé dvě hodiny bude tato stanice vysílat loňský koncert Chicagského symfonického orchestru, který v Chicagu dirigoval **Rafael Kubelík** zrovna 28. října 1983. Aby občanům Chicaga připomněl výročí prohlášení československé samostatnosti, dal si na program Smetanovu celou symfonickou báseň „Má vlast“. Škoda jen, že to je zrovna v době, kdy budeme v Berwynu v Havlíčkově škole na koncertu **Mistra Františka Smetany**.

T. B. Hlubuček:

„MSGR. VOJÁČEK BYL SPOLUZAKLADATELEM ČS. SDRUŽENÝCH SPOLKŮ V CEDAR RAPIDS, IOWA

Mezi nejoblíbenějšími duchovními správci českého katolického kostela sv. Václava v Cedar Rapids, Iowa, byl beze sporu na Moravě rozený vlastenec msgr. August Vojáček. Vždy věřil, že budoucnost krajanské kolonie města závisí na sjednocení a svorné spolupráci na poli kulturně-národním. V prvních letech osazování Iowy se spolky množily jako houby po dešti a vydatně se tříštily. Zesnulý dp. Vojáček se ochotně zúčastnil hnutí na vytvoření centrály všech krajanských spolků, jednot, řádů i loží, a výsledkem této snahy bylo založení Sdružení českých spolků, které existují dodnes a má ku svému kreditu dlouhou řadu úspěšných akcí. Zaslouhou zesnulého českého právníka Jos. Měkoty. Sdružení bylo řádně inkorporováno a dnešním jeho předsedou je Edward R. Kuba. Zaslouhou sdružení byly podpořeny české divadelní skupiny, Sokol, česká škola, hnutí za osvobození Československa, přednášky vynikajících osobností a koncerty. Sdružení mělo také zásluhu na vytvoření českého hudebního programu na Columbia radio stanici WMT, který se udržel přes dvacet let. — Také se zasadilo o vytvoření vojenského pole na českém národním hřbitově, kde byl postaven důstojný pomník, na kterém jsou vytesána jména českých vojáků, kteří položili své životy během války. Schůze se obydly střídavě v místnostech kostela sv. Václava, v ZCBJ, ČSAA a v Sokole. Činnost Sdružení jest respektována městem Cedar Rapids od prvního roku svého založení až dodnes.

FRANZ WERFEL

Píseň o Bernadettě

(Pokračování z min. čísla)

Kapitola čtyřicátá třetí ZNAMENÍ

Sestra Žofie zemřela. Byla to tichá, usměvavá smrt, při níž se svatý Josef obzvlášť vyznamenal. Nemocná nebyla v klášterní nemocnici. Naznačovala svým spolesestrám neustále, že chce zůstat „doma“. V posledních dnech strpěla stará Žofie u sebe jen Bernardettu. A protože sestra Žofie byla nejoblíbenější a nejetnější osobou konventu, bylo toto vyznamenání Marie Bernardy příčinou fevnivosti. Bytost lurdské dívky vždy znovu křiče dalekozorný výchovný plán matky Imbertové a matky Vauzousové. Tento plán usiluje o to, aby se osobnost proměnila v určitý typ, v onen typ neverských paní, které spojují benediktinskou zbožnost s velikou aktivitou v práci z lásky k bližnímu.

V případě vyvolené z Massabielle chtěly dokonce dosáhnout určitého, očekávaného klišé: prosté, pasivní dětské mysli bez významných vlastností; ale to by ovšem byla Bernardetta, která by za svou Paní nebyla asi nikdy bojovala. Její původní, vyvolená osobitost měla by vplynout v řadu těch, které mají nejméně vlastního života. Bernardetta byla by upřímně ochotna přinést i tuto obět, kdy to šlo. Leč i zde, v klášteře, tak jako všude, rozdvouje tajné duše, vzbuzuje víru a nevíru, obdiv i odpor, aniž sama za sebe otevře ústa. Má vášnivě přivrženkyně, jako na příklad sestru Natalii, která uzrála v řeholnici tak zdatnou, že ji matka Imbertová hodlá učinit druhou asistentkou. Ale umírající sestra Žofie vyznamenává přede všemi Bernardettu tak nápadně, že k sobě do pokoje nepouští žádnou jinou, když u ní sedí dívka z Lurd.

Smrt v klášteře je cosi zcela odlišného od smrti ve světě. — Smrt ve světě je jako nehoda při horlivé stavbě mrakodrapu. Jeden z potíchej se dělník se zřítí s vysokého lešení. Kamarádi vyndají na několik vteřin z ústa dýmku, chvíli plaše mžourají dolů do hlubiny, vědouce, že se jim dnes nebo zítra přihodí totéž.

Ale smrt v klášteře je jakýsi druh radování duše, kterou slaví dělníci a tesaři, když je dům hotov. S neumdlévající pílí pracovalo se pro tento jediný den, kdy už se smí vydechnout a doufat, že jest provázky zbudovano bezpečně obydlí. Den smrti znamená v klášteře často sensační, slavnostní den zvědavosti. Řeholnice se tlačí s vroucími modlitbami okolo umírající. Věří, že mohou být své sestře nápomocny v posledních bolestech. Pokládají se za moudré ženy, A což teprve, když běží o sestru Žofii, nejstarší a nejzkoušenější z nich, o řeholnici, která oslavila padesátileté výročí své profese! Od takového umírání vychází leckdy velká milost, povzbuzení a útěcha.

Těchto milostí dostává se Bernadettě. Je to první smrt, kterou Bernadetta prožívá na vlastní oči, a přestože má tak lehký průběh, drásá Bernardettu hluboce. Mládí člověka končí přesně v okamžiku, kdy se smrt pro něho stane skutečností. Bernadetta visí na jasných očích umírající, která stále znovu vědomě bojuje o úsměv. Tento úsměv ať přejde do duše té, která je svědkyní její smrti. Bernadetta velmi dobře rozumí, že s ní její nemá, umírající spolesestra mluví o Paní: „Nedej se ničím zvíkat, Marie Bernardo,“ říká jí svým úsměvem. „Paní ví dobře, co dělá. Paní ví, proč přišla k tobě a ne k jinému. Ona ví, proč ti dává žít život, který teď žiješ. Nejde to jinak, musí tak být. Až jednou budeš tak daleko, jako jsem teď já, budeš ráda, bude ti lehká a budeš šťastnější než kdokoliv jiný na světě. Ty děvče má, budeš ještě šťastnější, než jsem já, protože se Paní na tebe dívá, v životě i v smrti.“

Po pohřbu sestry Žofie chce se Bernadetta vrátit k vyžívání. Ale s tím je konec. Její ruce jsou jako omrzlé. Oči nerozeznávají barev. Má pocit, že ji Paní říká: Dost už té hry! — Bernadetta pochopí. Zanechá hry. Nadejde rok, v němž poznává jednak matka Imbertová a tak domácí duchovní Febvre, že se děje s Bernadettou jakási změna. Bernadetta sama se neprojevuje nikomu. Tolik však je zřejmé, že duchovní život už nepřijímá dětsky jako školačka, tak jako dosud, jako úkol, který je nutno splnit, ale že jej běže jako cestu, po které se jde s vědomím ustavičně prohlubujícím až na samý konec. Ačkoliv dosud požívá z rozkazu starostlivého biskupa různých výhod, účastní se nyní všech cvičení s novou pozorností a intenzitou.

V klášteře svatého Gildarda přebývají, jak známo, sestry, odávající se nikoliv rozjímání, nýbrž praktické práci v nemocnici a ve škole. Noční modlitby zde tudíž nejsou pravidlem. Jen několik starších nebo od denní práce dispensovaných řeholnic vstává už ve tři hodiny zrána a recituje v kapli matutinum. K těm se Marie Bernarda přidává stále častěji, přestože jí představená se zřetelem na křehké tělesné zdraví časně vstávání zakazuje. Zdá se, že Ber-

nadetta s velkým úsilím zápasí s čímisi, co ji hrozí sevřít se všech stran.

Sestry v konventě odbírají jediné noviny, a to ještě jediný exemplář pro celou komunitu. Je to „L'Univers“, list známého Louise Veuillota, který kdysi také lámal kopí za Bernardettu a lurdský zázrak. Noviny čtou většinou jen matka představená a novicmistryně. Ostatní řeholnice nemají o události dne valného zájmu a kromě toho bývají ve volných chvílích příliš unaveny, aby se jim chtělo číst. „L'Univers“ přináší tlusté vytištěné titulky hlásající: Vypovězení války - Zločin Pruska — Na Berlín! Pak následují hlášení velikých vítězství. Potom hlášení menších vítězství. A poté s hrůzou čtou jména francouzských měst, kterých nepřítel dobyl. Nakonec se objeví zpráva, že císař Napoleon je jat a že Prusové obléhají Paříž.

Hned v prvních nedělích katastrofy mateřinec kláštera se kvapem vyprázdnil. První nejzdatnější garda nemocničních sester odejde do různých válečných lazaretů, zbudovaných narychlo v Paříži i v jiných městech. Úřady znovu a znovu žádají o nové a další ošetřovatelky, neboť válka prolévá krev v proudech a tu i onde propukají epidemie. I řeholnice, školené pouze na učitelky, jsou nuceny výzvy uposlechnout. Malý počet těch, které zbyly v mateřině a ve dvou stech filiálkách neverských sester, dělají cupaninu a namotávají obrazy. Tak i Bernadetta. Každým dnem posedá Bernardettu větší a větší nepokoj. Neustále hučí představená do uší, aby ji přidělila také do nemocnice; nať prý se v době svého noviciátu cvičila na ošetřovatelku! Představená ji utěšuje, silbujíc, že se při nejbližší příležitosti dotáže biskupa. Ale biskup Forcade není ochoten vystavit Bernardettu, ten drahocenný statek, svěřený mu Laureneem z Tarbes, nějakému nebezpečí. Z čista jasna strhnou se neočekávané události. Uprázdni se jedno arcibiskupské sídlo. Monseigneur Forcade je vyvolen, aby jej zaujal Biskupská stolice v Nevers zůstane několik dní neobsazena. V těchto dnech bezvládní vyhoví zastupující generální vikář prosbě sestry Marie Bernardy. Neverská nemocnice je přeplněna, neboť i sem — sto třicet mil od Paříže — přibýlí ranění. Valnou část starého ošetřovatelského personálu odeslali na sever a na západ. Je naléhavě třeba každé ruky, zejména každé vycvičené ruky. Bernadettu Soubirousovou tedy přidělují za ošetřovatelku do neverské nemocnice. Poté ovšem ani Marie Terezie nelení.

Klášteř je opuštěný. Novicmistryně, ač školením pouze učitelka, se hlásí rovněž k službě raněným. A také ona je přidělena do neverské nemocnice, za vrchní sestru. Poznáváme novou Bernadettu. Casterotovi jsou šmahem poloviční lékaři, říkávala teta Bernarda. Pravdivost tohoto tvrzení dokázala nejednou i Luisa Soubirousová, když ošetřovala dítě Bouhouthortsovo a ještě několik jiných dětí ze sousedství. A Bernadetta nyní dokazuje, že je Casterotová každým coulem, až člověku vnuká pomyšlení, že Paní, usilující svými zjeveními uzdravit chorý svět, volila i v tomto smyslu dobře. Ani jeden z raněných na sálech netuší, že sestra Marie Bernarda je zázračná dívka z Lurd. Všichni v ní vidí ošetřovatelku, jako jsou jiné, ošetřovatelku, která arciť má nevšedně krásné a výrazné oči a příjemné rysy. Ale den ode dne si ji žádá víc a více raněných k obsluze, i na polích, které nejsou její službě svěřeny. Po celý den volají pacienti jen po sestře Bernardě. Z její pomoci vychází jakýsi konejšivý vliv.

Osvězuje je, když ji mohou pohlédnout do očí. Rozhodnost — tato stránka její povahy — kterou zdědila po tetě Bernardě Casterotové a kterou v ní klášterní život zatlačil do pozadí, se nyní vítězně uplatňuje. V lazaretě je mnoho vojáků od řadových a jízdních pluků, jež mají svá doplňovací střediska v Pau, v Tarbes a v jiných pyrenejských krajích. S těmi hovoří Bernadetta domácím nářečím, které stále ještě lehceji a přirozeněji ovládá než jazyk spisovný. A její řeč je tak svěží, její odpovědi tak pohodové, umí tak lidově selsky a humorně zažertovat, že všude za sebou zůstává obláček smíchu, jasu a spokojenosti.

Je-li třeba ukrotit některého obzvlášť vzpurného nemocného — vzkážou pro sestru Marii Bernardu. Má sice práce nad hlavu, ale její síly jako by rostly úměrně s prací. Vypadá zdravěji, než vypadala kdykoliv jindy za všechna dlouhá léta. Její líc jsou dokonce trochu zarůžovělé. Lékaři i duchovní, kteří pečují o lazaret, pění o ní chvalozpěvy, které proniknou až k novému biskupovi, k Monseigneuru Lelongovi.

I Marie Terezie Vauzousová vydává ze sebe vše, co má, a ještě víc, a mofí se až za mez svých sil. Obětuje noci, vzdává se hodin oddechu, neúprosně dohlíží, aby ošetřovatelky přesně plnily předpisy lékařů, aby pacienti dostávali přesně a včas hořdnoutu a chutnou stravu. Den co den prostojí celé hodiny v kuchyni a v zásobárnách prádla, rozděljuje, počítá znovu s nenasytnou svědomitostí, jež je jí vrozena. A potom prochází zvolna sály, přistupuje ke každé jednotlivé posteli a obzírá jasnými, zapadlými očima, je-li všechno v pořádku. A přece — ani jeden hlas si nezdá řeholnici Vauzousovou, přestože koná stoletkrát víc „skutečné“ práce než Bernadetta. I ona domlouvá chorym a raněným slovy, vlnkami a dobručivými, píše za ně dopisy,

slíbují nejhodnějším, že se postará o jejich budoucnost. Ale kdy koliv se objeví ve dveřích, projede řadami nemocných mírný úlek, jako by přicházel vysoký důstojník, aby mezi odsouzenými k trestu vykonával přehlídku. Jednou zvečera sedí Marie Bernarda a Marii Terezi v odpočívárně ošetřovatele.

"Znám vás nyní už tak dlouho, sestro," praví bývalá novicmistryně Bernadetta, "a věřte mi, můj respekt k vám den ode dne vzrůstá. Jak vy dovedete lidi okouzlit a téměř obratem ruky získat i nejvzpornější! Bývala jsem kdysi v Lurdech vaší učitelkou. A nyní bych se měla od vás učit umění, jak zacházet s ubohými dušemi, jakými všichni vesměs jsme. Jak to děláte, sestro Marie Bernardo?"

"Ale matko," namítá udiveně Bernadetta, "copak vlastně dělám? Vždyť nic nedělám."

"To je právě ono, sestro," pokyvuje bezky dlouho hlavou Marie Terezie, "vy vlastně nic neděláte . . ."

Noviny přinesly zprávu, že se císař s císařovnou uchýlili do vyhnanství. Titulky obrovskými písmeny hlásají nové jméno: Gambetta. A hlásí se nové boje. Přicházejí noví ranění . . .

Po čase pomine i to a je všemu konec. Události se hnou rychleji, než se mohou roztříštěné kosti, hnísající vnitřnosti a jiná válečná zranění zahojit. Rok už se značně nachýlil, když se konvent začne zase naplňovat vracejícími se sestrami, mezi kterými jsou i Marie Bernarda a Marie Terezie. Jednou večer vyjdou s malými kufíky v ruce naposled z nemocnice. Cestou si všimne matka Vauzousová, že Bernadetta lehce napadá na levou nohu. Ale nezmiňuje se o tom. Její srdce znovu zachvacuje staré, dávno podezření. Aha! Chce mi ukázat, jak je znavena, jak ji vyčerpala dlouhá vyčerpávající nemocniční služba!

V přetlčených nocích zdá se Marii Terezi Vauzousové několikrát za sebou jeden a týž sen. Vidí před sebou masabiellakou jeskyni. Není to jeskyně, jak ji zná, je to otevřená propast, v které hoří ne- spočetné avíčky, ale která přesto vede kamsi do pekelného ne- dozírna.

V té propastné hlubině číhá jakýsi veliký netvor — d'ábel — padlý vlastní pýchou. Podél jeskyně nehnějí řeka Gava, nýbrž jiný šedivý proud, širší a mohutnější než Loira. Nad ním stoupají mlhy. Blízko břehu stojí ve vodě na sta postav v špinavých ob- vazech, s berlami a s holemi, mrzáci s umělými dřevěnými nohama. Všichni toužebně zírají do jeskyně. Tam je Bernadetta. Je polo- vzrostlé děcko, které si s jinými dětmi hraje na rozpočítadle a potom s nimi tančí, tleskajíc radostně rukama. Chvillemi se směje tak hlasitě a pronikavě, až se novicmistryně i ve snu nad jejím smíchem studem zardívá. Sníci řeholníci připadají, že se to hrající dítě celému světu vysmívá . . .

Pokračování příště)

Pěkné posazení najdete v přívětivém prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY

ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ

DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

Do New Yorku a okolí

H&S PORK STORE

(předtím B. Hrdina)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecinky, salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. - Nezapomeňte ochutnat naše zname- nité domácí uzené, jakož i vařené šunký. Chutné jater- ničky a jelička každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené, výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

MIRO HIC - MAJITEL

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468.

CZECHOSLOVAK AMERICAN CONGRESS

October 16, 1984

Dear Friends:

The Czechoslovak American Congress has agreed to co-ordinate the participation of our Czechoslovak organizations of the Metropolitan Chicago area in the
STATUE OF LIBERTY AND
ELLIS ISLAND RESTORA-
TION PROJECT

and we enclose herewith a letter from the Project Commission outlining the scope of this project.

Representatives of the Com- mission will be present at a meeting of the Congress to be held on:

Thursday, December 6, 1984
at 7:00 P.M.,

at the Lower Level Assembly Hall of the CSA Home Office Building

2701 So. Harlem Avenue, Ber- wyn, Illinois.

and we sincerely invite two rep- resentatives of your lodge, club,

unit or organization to attend this meeting and learn of the various methods by which you could effectively participate in fund raising for this restoration project.

We realize the lateness of this invitation, as it was necessary to await advice as to the availabil- ity of the commission represen- tatives. Please make every ef- fort to have representatives of your organization present. It is important that participation in

this project of our Czechoslovak organizations and people be co- ordinated so that proper credit may be given our ethnic group for such participation.

With sincere thanks and frat- eral greetings.

CZECHOSLOVAK
AMERICAN CONGRESS

Frank J. Vodrazka

President

James V. Krakora

Secretary

ON NOVEMBER 6th

VOTE FOR OUR FRIEND IN THE

SENATE FOREIGN RELATIONS COMMITTEE

VOTE FOR EXPERIENCE
VOTE FOR

CHARLES H. PERCY

Authorized and paid for by „Americans by
Choice Committee”, Anna Fallus, Treasurer

NOW IS THE TIME TO MAKE CERTAIN
THAT THE COUNTRY KEEPS ON MOVING
FOR FOUR MORE YEARS

VOTE REPUBLICAN

In the past four years, the Republican Administration has:

A) At home:

- 1) Stopped inflation
- 2) Put people back to work and got the country moving again
- 3) Established firm basis for a strong economy
- 4) Expanded our horizons in the field of technology
- 5) Gave us a sense of pride and patriotism

B) Abroad:

- 1) Followed a policy of Peace Through Strength
- 2) Stood firm by our friends and allies
- 3) Supported global struggle for human rights without compromise
- 4) Demanded compliance by the Soviet Bloc countries of all provisions of the Helsinki Final Act
- 5) Made possible the expansion of broadcasts of the Voice of America, Radio Free Europe and Radio Liberty

Let us continue on this path of Progress and Peace Through Strength
to preserve and strengthen our freedoms

VOTE REPUBLICAN ON NOVEMBER 6TH.

Authorized and paid for by the Czech American National Republican Federation
ASTORIA VOORHIS, Treasurer

VOICE OF THE NATION

Nobel News

Pleases Czech Group

THE NEW YORK TIMES,
OCTOBER 15, 1984

By Herbert Mitgang

When word came last week that Jaroslav Seifert, an 83-year-old poet living in Prague, had been named the first Czechoslovak to win the Nobel Prize in Literature, it hardly caused a stir in what once was known as Little Bohemia on the Upper East Side of Manhattan. Few people in the gentrified neighborhood raised a glass of Pilsener Urquel, the national beer, to celebrate because they hadn't heard of Mr. Seifert and, if they had, couldn't find a book of his poetry.

The one place where a bilingual edition of his poems could be discovered around New York was in Flushing, Queens. There, in a house on 199th Street, Ruzena Bunza, who serves as the distributor of publications, put out by the Czechoslovak Society of Arts and Sciences, had stashed away 1,200 copies of "The Plague Monument", one of Mr. Seifert's best-known books of verse.

Mrs. Bunza - who came here after World War II with her husband, Bohumir Bunza, a former judge in Czechoslovakia - said that when the Society published a bilingual edition of Mr. Seifert's book in 1980, about 2,000 copies had been printed. It did not exactly leap out of the Bunza closets: some 200 copies a year were sold. In the last few days since the big news from Sweden, another 200 were sold at \$6 each and libraries are expected to order the remaining copies in translation.

That is what happened in recent years with such other comparatively unfamiliar authors who became Nobel laureates in literature as Elias Canetti, the Briton from Bulgaria; Czeslaw Milosz, the Californian from Poland; Odysseus Elytis of Greece, and Eugenio Montale of Italy. To students of the often surprising selections made by the Swedish Academy - which again bewildered British and American literary experts - the 1984 choice continues to show a tendency to honor writers who have produced work in former or present-day oppressive regimes.

Intelligentsia Founded Society
The Czechoslovak Society of

Arts and Sciences, an international organization, has no formal headquarters in this country but often meets in New York and Washington. Its current international president is Leopold Pospisil, professor of anthropology at Yale University.

"Worldwide, we have about 1,400 members," said Professor Pospisil. "I would guess that the majority, between 800 and 900, live in the United States. We have a Presidium - no, our executive committee doesn't behave like the one in the Soviet Union - that meets four times a year, and there are local chapters that put on discussions and musical programs. Many of the members are academicians of Czech origin but we also have non-Czechs who are interested in Central European affairs."

"The founders of the Society were the intelligentsia who left Czechoslovakia after the Communists seized power in 1948. Then, too, more people came when the Russians invaded in 1968. Seifert remained there, but he was one of the more than 700 intellectuals who in 1977 signed Charta 77, appealing to the Czech Government for greater freedom."

Professor Pospisil said that he and other members of the Society were surprised when they heard that Mr. Seifert was named the Nobel laureate. However, they always did consider him the leading poet of Czechoslovakia and deserving of the honor, he said. Mr. Seifert's books were sent to them by Czechoslovak relatives and friends. Professor Pospisil added that at the annual meeting of the Society in Toronto on Oct. 28 - Czechoslovak Inde-

pendence Day - he expects that changes will be made in the program to include a tribute to the Nobel laureate from Prague.

In the East Seventies between First and Second Avenues, where the dwindling Czechoslovak community once flourished, the old neighborhood now is dominated by a dozen Chinese and Italian restaurants - as well as a quaintly named blintzeria - that outnumber the two remaining Czechoslovakia restaurants, Ruč and Vařata. It is a familiar tale of high-rise Manhattan: the thousand-dollar-a-bedroom rentals and refurbished brownstones have pushed out the Czechoslovaks as well as other ethnic groups who have scattered to Queens and Long Island.

The center of Czechoslovak activity in Manhattan is the Bohemian Hall on East 73rd Street, where the Society holds meetings. It is better known as the home of the Manhattan Theater Club, one of the more original Off Broadway companies. Around the corner, on East 74th Street, is another Czechoslovak landmark, the Jan Hus Presbyterian Church, which also houses the Jan Hus Church Theater. Services are no longer held in the Czechoslovak language; the pastor is the Rev. Robert J. Stone, a non-Czechoslovak from Oklahoma.

The only recognition of the new Nobel laureate at Jan Hus yesterday was a wire service newspaper clipping noting the award on the church bulletin board. The rest of the bulletin board was dominated by posters urging people to register to vote in the Presidential election.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

THE OLYMPICS: A TRIUMPH OF THE PRIVATE SECTOR

Aside from the accomplishments of our marvelous athletes, Americans have a number of other reasons for being extremely proud of the recently concluded Olympic Games.

First and foremost is the fact that the U.S. Olympics were done entirely within the realm of traditional American principles. They were financed by private enterprise, not by government, and they relied very heavily on volunteer labor.

It is true, of course, that government at all levels made contributions, particularly in the security and law enforcement and other governmental function areas, but they were very minor indeed and cost the taxpayers little.

The Los Angeles Games were produced on a budget of \$513 million, while the 1980 Moscow Olympics cost the Soviets \$9 billion and South Korea plans to spend \$3 billion on the 1988 games.

The Olympics in Munich in 1972 and in Montreal in 1976 left both cities heavily in debt with taxpayers burdened for decades to pay it off.

Being fed up with a high rate of taxation, Los Angeles voters mandated that no public money could be spent on the games unless it was to be paid back. A group of Southern California businessmen proposed that the games be financed entirely by private contributions. This was big thinking but it showed a high degree of confidence in the American system.

But it wasn't easy. The International Olympic Committee was not the least bit enthusiastic about the proposal, and to make matters more difficult, IOC rules required taxpayer liability in promoting the games. In the end, however, the Olympic establishment was forced to accept the California offer because no other city was able or ready to take on the responsibility.

Great credit for the success of this year's Olympics must be given to Peter Ueberroth, the man selected by the Los Angeles Olympic Organizing Committee to head the effort, who learned in the marketplace how to operate efficiently.

About half the financing came from the sale of television rights, \$225 million from ABC alone. Then there were the important corporate sponsorships. Part of McDonald's \$9 million contribution paid for construction of the Olympic swimming stadium. A similar contribution from Atlantic Richfield refurbished the Los Angeles Coliseum. The new velodrome for bicycle racing was paid for by the Southland Corporation.

Other firms loaned vehicles and drivers and provided products. Levis Strauss supplied uniforms for volunteers as well as athletes. Buick furnished 500 vehicles in addition to its \$5 million contribution.

Ticket sales were the third major source of funds. Additional financing came from the proceeds of the Olympic Torch relay, which criss-crossed the country under local sponsorship, and from the sale of Olympic gold and silver coins.

Aside from the boost these highly successful games gave to our national morale, the manner in which they were organized and financed teaches a valuable lesson: It isn't necessary to turn to government to accomplish stupendous tasks; and, anyway, most of them can be done better by private individuals acting voluntarily.

Serving your family's financial needs for over 60 years

MID AMERICA FEDERAL SAVINGS

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

"You're never more than 5 miles from a Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2233

Czech Mass every Saturday Evening at 6:15 PM
at Our Lady Of the Mont in Cicero, Ill. (2414, S. 61st Ave.)